

RISIKORAPPORT

2020

Indhold

1. ÅRET DER GIK 2020	3	8. MARKEDSRISIKO	29
2. OPLYSNINGSFORPLIGTELSE	4	8.1 Målsætning og politik for markedsrisiko	29
3. RISIKOSTYRING	5	8.2 Styling og overvågning af markedsrisiko	29
4. KAPITALSTYRING	8	8.3 Rapportering	29
5. TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV	11	8.4 Renterisiko	29
6. KREDITRISIKO	13	8.5 Aktierisiko	31
6.1 Tilladelser fra Finanstilsynet vedrørende anvendelse af IRB-metoden	13	8.6 Valutarisiko	31
6.2 Målsætning og kreditpolitik	13	8.7 Kreditspændsrisiko	32
6.3 Kreditproces	13	8.8 Kapitalkrav markedsrisiko	32
6.4 Måling af kreditrisiko ved anvendelse af IRB-metoden	17	9. LIKVIDITETSRISIKO	33
6.5 Maksimal krediteksponering	19	9.1 Målsætning og politik for styling af likviditetsrisici	33
6.6 Modtagne sikkerheder	21	9.2 Risikomåling og rapportering af likviditetsrisici	34
6.7 Krediteksponeringer, der er misligholdt eller værdiforringet/nedskrevet	23	9.3 Stresstest af bankens likviditetsbeholdning	34
6.8 Eksponeringer med kreditrisiko i henhold til kapitaldækningsreglerne	24	9.4 Net stable funding ratio	34
6.9 Eksponering under standardmetoden	24	9.5 Behæftede og ubehæftede aktiver	34
6.10 ECAI	25	10. GEARINGSGRAD	36
6.11 Eksponering under IRB-metoden	25	11. OPERATIONEL RISIKO	37
6.12 Kapitalkrav kreditrisiko	27	11.1 Politik for styling af operationel risiko	37
7. MODPARTSRISIKO	28	11.2 Måling og kontrol af operationelle risici	38
		11.3 Cyberrisiko	39
		11.4 Kapitalkrav operationel risiko	39
		12. AFLØNNINGSPOLITIK	40
		13. RISIKOERKLÆRING	41

1. Året der gik 2020

Aktiviteten i 2020 har på mange områder været defineret af følgerne af COVID-19.

Væksten i verdensøkonomien var kraftigt faldende i 1. halvår 2020 på grund af COVID-19, men der viste sig en gradvis fremgang i løbet af 2. halvår 2020.

I USA har der været en betydelig tilbagegang med tab af mange job i 2020. På den baggrund valgte den amerikanske centralbank igen at sænke renten til nul og påbegynde betydelige opkøb af obligationer. I 2021 forventes den amerikanske økonomi at vokse lidt mere end det historiske gennemsnit, men der er lange udsigter til rentestigninger.

I Europa har tilbageslaget ligeledes været betydeligt, og i 2021 er der udsigt til en vækst lidt over niveauet i USA. Den Europæiske Centralbank forøgede efter udbruddet af COVID-19 sit opkøb af værdipapirer.

På linje med tilbageslaget i verdensøkonomien var væksten i dansk økonomi negativ i 2020. Den blev dog ikke ramt helt så hårdt – primært på grund af tidlige, omfattende tiltag mod COVID-19 og betydelige finanspolitiske stimuli, herunder udbetaling af indefrosne feriepenge. Ledigheden er fortsat lav, men reallønnen er stigende. Boligmarkedet er generelt præget af mange handler, faldende finansieringsomkostninger og stigende priser.

I begyndelsen af 2020 nærmest kollapsede de finansielle markeder i forbindelse med, at COVID-19 ramte Europa og USA. De finansielle markeder genvandt herefter store dele af det tabte i løbet af sommeren og sluttede året på højere niveauer end ved årets begyndelse, ikke mindst som

følge af udsigten til en vaccine mod COVID-19. Der er dog betydelig forskel på udviklingen på tværs af de enkelte sektorer.

Renterne faldt i kølvandet på centralbankernes tiltag og det økonomiske tilbageslag – og de har været stabilt lave siden.

Banken følger løbende med i situationen vedrørende COVID-19 krisen og dens effekt på kunderne. Det er endnu ikke observeret væsentlige effekter som følge af COVID-19 krisen.

I 2018 introducerede banken strategien "Vores bank", som fastlægger retningen for bankens udvikling og målsætninger frem mod 2023. Arbejdet med gennemførelsen af strategien og de enkelte målsætninger er bredt forankret i banken, men de ændrede arbejdsbetingelser i banken i 2020 som følge af COVID-19 har påvirket fremdriften i visse projekter. Til trods for de ændrede rammer har banken dog opnået en række positive resultater. Målsætninger og fokusområder tager udgangspunkt i et mål om at styrke partnerskabsmodellen og loyalitetsbankkonceptet – og dermed en ambition om at skabe en endnu stærkere relation mellem banken, de faglige organisationer og deres medlemmer.

Truslen om cyberangreb mod Danmark og landets institutioner og virksomheder er høj, og angrebene bliver stadig mere avancerede. Dette trusselsbillede udgør en betydelig risiko for den finansielle sektor, som er et naturligt mål for cyberkriminalitet. Den løbende digitalisering, der bl.a. er et afgørende led i realiseringen af bankens strategi frem

mod 2023, er medvirkende til at øge risikoen for cyberkriminalitet, og derfor lægger banken stor vægt på at tænke it-sikkerhed ind i alle processer og systemer.

Bankens arbejde med it-strategi og it-sikkerhed tager udgangspunkt i lovgivningsmæssige forhold og en løbende risikovurdering af samtlige systemer.

Over de seneste år er der blevet indført omfattende ny regulering for de danske pengeinstitutter, primært som følge af vedtagelsen af ny, fælles europæisk lovgivning. Implementeringen af de nye regler har været – og er – ganske ressourcekrævende og stiller betydelige krav til stort set alle dele af banken.

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) offentliggør løbende nye retningslinjer med henblik på at opnå et mere ensartet tilsyn på tværs af EU-landene. Disse retningslinjer påvirker banken på forskellig vis, og i 2020 har det især været de nye retningslinjer vedrørende misligholdelse og andre tekniske standarder på kreditområdet, der er blevet arbejdet med. De nye regler er gældende fra 1. januar 2021.

I 2021 forventer banken en positiv vækst i samfundsøkonomien. Der forventes ikke at ske stigninger i den historisk lave rente. Banker er derfor forberedt på, at den hårde konkurrence om de gode bankkunder vil fortsætte, og det vil presse indtjeningen. Det forventes dog, at banken kan modvirke effekten herfra ved at tiltrække flere kunder – primært via loyalitetsbankkonceptet – og dermed øge forretningsomfanget.

2. Oplysningsforpligtelser

Formålet med risikorapporten er at skabe større gennemsigtighed omkring kapitalforhold og risikostyring i Lån & Spar, så investorer og andre interessenter i højere grad er i stand til at vurdere bankens risikoprofil og risikostyring samt sammenligne banken med andre banker.

Udarbejdelsen af risikorapporten sker i overensstemmelse med oplysningskravene, der fremgår af del 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter samt tilhørende tekniske standarder og retningslinjer fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA).

Risikorapporten indeholder en beskrivelse af, hvilke risici banken er udsat for, og hvordan banken varetager risiko og kapitalstyring i relation til disse risici.

Rapporten indledes med en kort beskrivelse af bankens risikostyring, herunder de enkelte risikotyper samt organiseringen i forhold til styring af bankens risici. Herefter beskrives bankens kapitalstyring, opgørelse af solvens og solvensbehov, der efterfølges af en mere detaljeret beskrivelse af hvert enkelt risikoområde, herunder bankens målsætning og risikopolitik, risikostyring og risikorapportering samt opgørelse af risiko og kapitalkrav i relation hertil.

Banken offentliggør risikorapporten mindst én gang om året i forbindelse med offentliggørelsen af årsrapporten.

Oplysningerne i denne rapport er pr. 31. december 2020 og er ikke revideret af bankens interne eller eksterne revision.

3. Risikostyring

Lån & Spar påtager sig risici i henhold til den valgte forretningsmodel samt de strategiske målsætninger, som er udstukket af bestyrelsen. Risikoprofilen afspejler sammenhængen mellem bankens vision, mission og forretningsmodel og er afstemt i forhold til kapitalgrundlaget.

Bestyrelsens årlige vurdering af bankens risikoprofil og forretningsmodel har ikke givet anledning til væsentlige ændringer.

Risikotyper

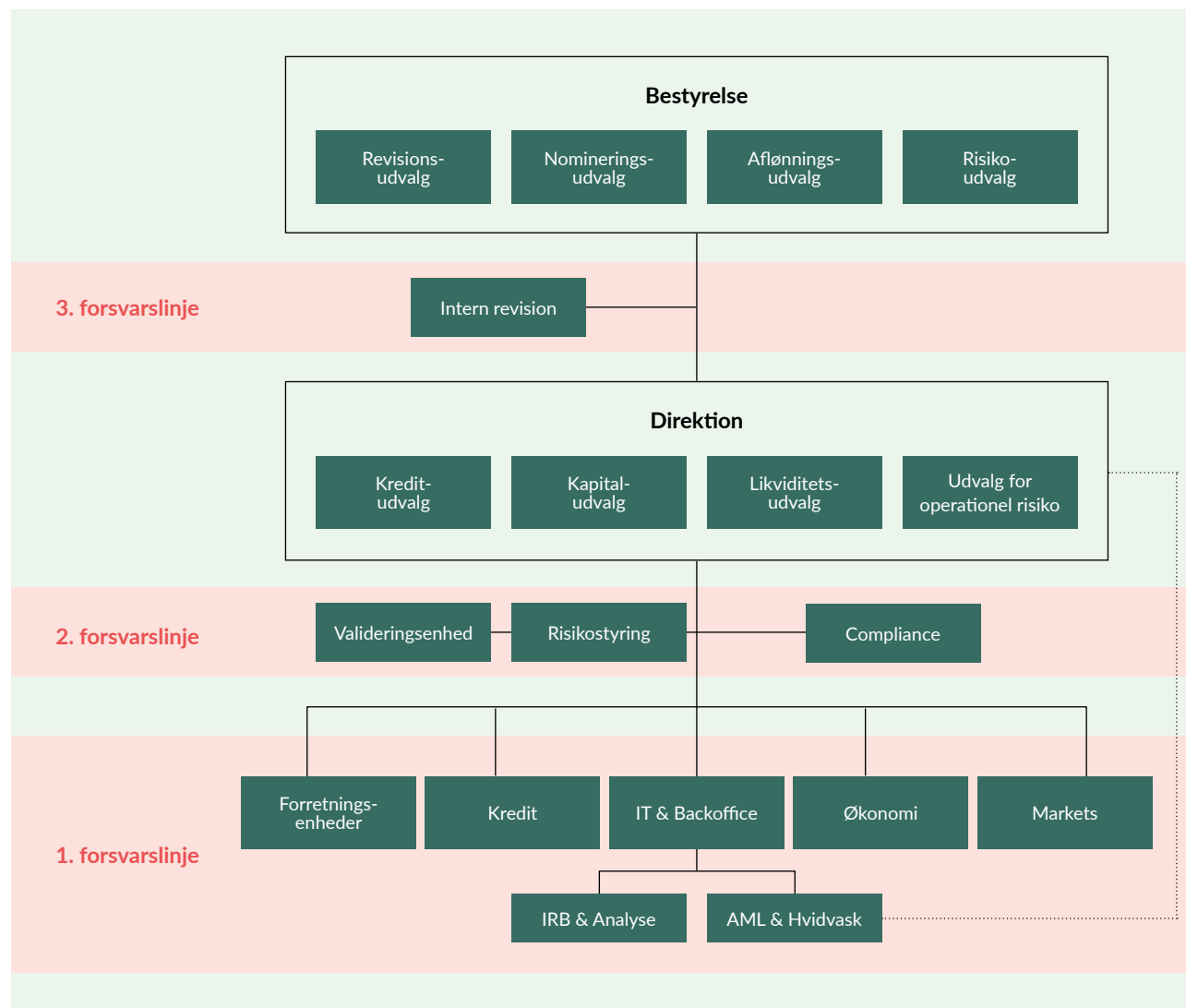
Banken er eksponeret over for forskellige risikotyper, hvoraf de væsentligste er:

- Kreditrisiko: Risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.
- Markedsrisiko: Risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af ændringer i markedsforsholdene.
- Likviditetsrisiko: Risikoen for, at banken ikke er i stand til at indfri sine forpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver.
- Operationel risiko: Risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.

Organisering af risikostyring

Lån & Spar er organiseret, så der er fuldstændig adskillelse mellem de enheder, som påfører banken risici, og de enheder, som varetager bankens risikostyring.

Opbygningen af bankens organisering af risikostyring fremgår af oversigten til højre.

Bestyrelsen

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af bankens risici. Det er bestyrelsen, som fastlægger målsætning og strategi for risikostyring samt vedtager risikopolitikker og beredskabsplaner, der udgør grundlaget for begrænsninger og retningslinjer for de risikotyper, som banken påtager sig.

Bestyrelsen følger løbende op på, at banken drives på betryggende vis og i overensstemmelse med den fastlagte risikoprofil, de fastlagte risikopolitikker og retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering, der er relevant i forhold til bestyrelsens ansvar.

Bestyrelsens udvalg

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, et nomineringsudvalg, et aflønningsudvalg og et risikoudvalg.

Revisionsudvalget er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Revisionsudvalget har blandt sine opgaver at overvåge og vurdere effektiviteten af bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Dette sker blandt andet ved skriftlig og mundtlig rapportering til udvalget samt ved udvalgets behandling af revisionsrapporter på området.

Nomineringsudvalget er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Nomineringsudvalget har til formål at sikre den rette sammensætning og størrelse af direktion og bestyrelse. Mindst én gang årligt skal nomineringsudvalget blandt andet vurdere, om bestyrelsen har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring samt om det enkelte bestyrelsesmedlem lever op til lovgivningens krav.

Aflønningsudvalget er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Aflønningsudvalget er ansvarlig for bankens vederlagspolitik og skal forestå det forberedende arbejde for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og andre beslutninger, som kan have indflydelse på bankens risikostyring.

Risikoudvalget er lovpligtigt og består af hele bestyrelsen. Formålet med risikoudvalget er at føre tilsyn med kapitalforvaltning og risikostyring i banken. Risikoudvalget har til opgave at rådgive bestyrelsen om bankens overordnede, nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi samt at bistå bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen. Risikoudvalget vurderer, om de finansielle produkter og tjenesteydelser, som banken handler med, er i overensstemmelse med bankens forretningsmodel og risikoprofil, herunder om der er en sammenhæng mellem indtjening og risiko. Risiko-udvalget vurderer desuden bankens aflønningsstruktur i forhold til, om denne tager højde for bankens risici, kapital og likviditet.

Direktionen

Direktionen har ansvar for den daglige ledelse, herunder at banken drives i overensstemmelse med de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer. Direktionen har det daglige ledelsesmæssige ansvar for, at banken kun påtager sig risici, som banken forstår og kan gennemskue konsekvensen af. Direktionen har ansvar for risikorapporteringen til bestyrelsen. Direktionen modtager løbende rapportering om udviklingen i bankens risici samt overholdelsen af bankens politikker og retningslinjer.

Direktionens udvalg

Under direktionen er der nedsat et kreditudvalg, et kapitaludvalg, et likviditetsudvalg og et udvalg for operationel risiko.

Kreditudvalget er et internt udvalg, organisatorisk placeret under direktionen, bestående af direktionen samt ledende medarbejdere fra relevante afdelinger. Kreditudvalgets væsentligste rolle er at fastlægge den detaljerede kreditrisikopolitik ud fra de politikker, som bestyrelsen har besluttet. Kreditudvalget følger løbende op på udviklingen i bankens risici og varetager risikorapporteringen til bestyrelsen. Kreditudvalget har desuden ansvar for bankens risikomodeller, herunder overvågning af modellernes performance samt godkendelse af eventuelle justeringer i modellerne. Kreditudvalget modtager løbende den rapportering, der er relevant i relation til Kreditudvalgets overvågning af bankens modeller samt udviklingen i bankens risici.

Kapitaludvalget er et internt udvalg, som organisatorisk er placeret under direktionen, bestående af direktionen samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Kapitaludvalget har ansvar for at overvåge bankens kapital og foretage de nødvendige tiltag i forhold til at sikre, at bankens kapital er i overensstemmelse med bankens målsætning.

Likviditetsudvalget, der er et internt udvalg, er organisatorisk placeret under direktionen og består af direktionen samt medarbejdere fra relevante afdelinger. Likviditetsudvalget har ansvar for den løbende opfølgning på bankens likviditetssituation samt iværksættelse af nødvendige tiltag i overensstemmelse med beredskabsplanen for likviditet.

Udvalget for operationel risiko er et internt udvalg, som organisatorisk er placeret under direktionen, bestående af ledende medarbejdere i relevante afdelinger. Udvalget har ansvaret for at overvåge bankens operationelle risici samt iværksættelse af nødvendige tiltag til nedbringelse af de operationelle risici via politikker og retningslinjer for operationel risiko.

1. forsvarslinje

Bankens forretningsenheder og Kredit udgør første forsvarslinje sammen med IT, Økonomi og Markets. Forretningsenhederne dækker blandt andet over rådgivningscentrene, erhvervsafdelingen og Gudme Raaschou samt Lån & Spar Sverige. Den daglige styring af risiciene foregår gennem politikker, instrukser og interne kontroller.

Under første forsvarslinje er bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering placeret i en AML-afdeling (Anti Money Laundering).

Banken skal i henhold til Hvidvaskloven udpege en hvidvaskansvarlig, der skal identificere og vurdere risikoen for, at banken bliver misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Den hvidvaskansvarlige refererer til direktionen. Bankens ansatte har ved mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering pligt til at overvåge og undersøge baggrunden for og formålet med transaktioner og aktiviteter. Bankens overvågning understøttes af overvågnings-systemer. Den hvidvaskansvarlige kontrollerer løbende overvågningen, og resultaterne rapporteres regelmæssigt til direktionen. Hvidvaskafdelingen underretter SØIK om mistænkelige transaktioner.

Bankens IRB-afdeling er ligeledes placeret i første forsvarslinje. IRB-afdelingen udvikler og vedligeholder bankens egenudviklede modeller, som anvendes til måling af kreditrisikoen for privatkunder.

2. forsvarslinje

Risikostyring, Valideringsenheden og Compliance udgør bankens anden forsvarslinje.

Risikostyring er en central enhed under den risikoansvarlige, som er ansvarlig for bankens overvågning af kredit-, markeds-, likviditets- og operationel risiko, herunder overvågning af de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer samt overholdelse af direktionens videredelegerede beføjelser. Afdelingen for risikostyring foretager mindst én gang årligt rapportering af det samlede risikobillede af banken. Derudover modtager bankens ledelse og bestyrelsen hvert kvartal rapportering på de enkelte delområder. Den risikoansvarlige refererer direkte til direktionen.

Valideringsenheden er ansvarlig for vurdering og validering af bankens egenudviklede IRB-modeller. Valideringsenheden analyserer risikoen relateret til modellerne og skal støtte Kreditudvalget i vurderingen af, om modellerne er egnede til formålet ved at udarbejde valideringsrapporter med anbefalinger og analyser af den relaterede modelrisiko. Enhver signifikant modelrisiko skal bringes til opmærksomhed for Kreditudvalget. Endvidere har Valideringsenheden ansvaret for at fremstille et solidt og effektivt kontrolmiljø til at identificere svagheder i modellerne.

For at sikre en passende adskillelse af ansvar er Valideringsenheden placeret som en selvstændig enhed under Risikostyring, hvorved enheden er organisatorisk adskilt fra IRB-afdelingen, der som nævnt ovenfor er ansvarlig for udvikling og vedligeholdelse af bankens egenudviklede modeller. Valideringsenheden tager ikke væsentlige beslutninger i forhold til modeludvikling, data eller anvendelse. Valideringsenheden skal have et upartisk adfærdskodeks og være fri fra unødigt indflydelse.

Compliance har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af finansiel lovgivning samt bankens interne retningslinjer. Compliance refererer direkte til direktionen. Compliance leverer derudover en rapport til bestyrelsen minimum én gang om året.

3. forsvarslinje

Intern revision, der udgør den tredje forsvarslinje, er en selvstændig stabsfunktion, der er oprettet af bankens bestyrelse i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om gennemførelse af revision i finansielle virksomheder. Intern revision udfører blandt andet revision af bankens systemer og interne kontroller, bogholderi og regnskabsvæsen, årsregnskab mv.

4. Kapitalstyring

Bankens mål for kapitalstyring er at:

- Overholde kravene til kapital fastsat i lov om finansiel virksomhed samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 og direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 (CRR/ CRD IV).
- Sikre bankens evne til at fortsætte som selvstændig bank.
- Opretholde en passende kapital til organisk og strategisk vækst.

Banken har i året opfyldt alle lovgivningsmæssigt pålagte krav til bankens kapital.

Styringen af kapitalen er baseret på de opgørelsesmetoder og nøgletal, som er udviklet af Basel-komiteen og indarbejdet i EU's forordning om kapitaldækning. EU forordningen har direkte retsvirkning i Danmark.

Ledelsen overvåger løbende bankens kapitalforhold. Opgørelsen af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapital indberettes til Finanstilsynet og Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) i overensstemmelse med de regler, som er fastsat herfor.

Kapitalkrav

CRR stiller krav om, at banken til enhver tid opfylder følgende kapitalkrav:

- En egentlig kernekapitalprocent på 4,5 %.
- En kernekapitalprocent på 6,0 %.
- En samlet kapitalprocent på 8,0 %.

Det er endvidere et krav, at der er tilstrækkelig kapital til at overholde bankens individuelle solvensbehov. Det individuelle solvensbehov er et mål for den nødvendige kapital til at dække bankens risici i forhold til størrelsen, typen og fordelingen af bankes aktiver m.v. Tillægget til 8 %-kravet, som følge af det individuelle solvensbehov, skal dækkes af kapital af samme kvalitet, som gælder for 8 %-kravet.

I Lov om finansiel virksomhed er der fastsat regler om en række bufferkrav. Kapitalbevaringsbufferen er fastsat til 2,5 %. Hvis der ikke er tilstrækkelig med kapital til at dække bufferen, begrænses banken i at betale udbytte, bonus mv. Den kontracykliske kapitalbuffer kan udgøre op til 2,5 %. Bufferen sættes i kraft i perioder med overnormal udlånsvækst og fastlægges for danske ekspansioner af Erhvervsministeriet. Kapitalbevaringsbufferen og den kontracykliske kapitalbuffer skal dækkes af egentlig kernekapital. Der er også krav om en G-SIFI-buffer og en systemisk buffer, som imidlertid ikke er relevante for Lån & Spar. De fire buffere udgør tilsammen det kombinerede kapitalbufferkrav.

Reglerne for regnskabsmæssige nedskrivninger på udlån blev pr. 1. januar 2018 ændret, så nedskrivningerne herefter er baseret på et forventet tab. Denne ændring i regnskabspraksis medførte en reduktion i egenkapitalen. For de ekspansioner, som er omfattet af standardmetoden, er der indført en frivillig 5-årig overgangsordning. Lån & Spar har valgt ikke at gøre brug af overgangsordningen.

Herudover er der jf. Lov om finansiel virksomhed indført et regulatorisk krav til størrelsen af bankens nedskriv-

ningsegnede passiver (NEP-krav), som er under indfasning. NEP-kravet vil være fuldt indfaset den 1. juli 2023. NEP-kravet er ikke et kapitalkrav, men i det omfang NEP-tillægget ikke finansieres ved udstedelse af såkaldte senior non-preferred-instrumenter, vil NEP-tillægget skulle dækkes af kapitalgrundlaget.

Finanstilsynet fastsætter årligt størrelsen af det fuldt indfasede NEP-tillæg, der blandt andet vil blive øget, hvis bankens balance i to på hinanden følgende regnskabsår overstiger EUR 3 mia. Finanstilsynet har meddelt, at bankens fuldt indfasede NEP-tillæg pr. 31. december 2020 udgør 3,9 % af risikoeksponeringen. Indfasningsperioden betyder, at tillægget pr. 31. december 2020 udgør 1,3 procentpoint og 2,1 procentpoint for 1. juli 2021. Pr. 31. december 2020 har banken udstedt senior non-preferred instrumenter svarende til 1,0 % af risikoeksponeringen.

Kommende regler

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i maj 2019 at ændre den gældende kapitalkravsforordning og -direktiv (CRR2 og CRD5). For kapitaldækningsreglerne indebærer ændringerne primært, at der nu fastsættes et bindende krav for gearingen på minimum 3 %, der træder i kraft fra juni 2021. Der indføres også et supplerende rapporteringskrav vedrørende markedsrisiko, som følger de reviderende opgørelsesmetoder fra Basel-komiteen, samt andre mindre ændringer. Ændringerne træder i kraft fra juni 2021.

Basel-komiteen offentliggjorde den 7. december 2017 nye skærpede kapitalkrav (Basel IV-standarderne) til banker og realkreditinstitutter. Standarderne indeholder et nyt

så kaldt gulvkrav for banker og institutter, der anvender interne modeller til kapitaldækning. Gulvkravet indebærer, at bankerne på tværs af risikotyper (kredit-, markeds- og operationel risiko) får et minimumskapitalkrav, der udgør 72,5 % af kapitalkravet beregnet ved anvendelse af standardmetoden. Dette vil betyde en stigning i risikoeksponeringen. Indfasningen af gulvkravene er udskudt 1 år for at tilgodese COVID-19 beredskabet, og indfasningen forventes derfor at ske fra 2023 til 2028.

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) har offentliggjort nye retningslinjer på IRB-området. De nye retningslinjer, der er gældende fra 1. januar 2022, omfatter estimering af sandsynligheden for misligholdelse (PD), estimering af tab givet misligholdelse (LGD) og behandling af misligholdte eksponeringer. Sidstnævnte er dog gældende fra 1. januar 2021. Disse ændringer får betydning for opgørelsen af risikoeksponeringen og påvirker dermed kapitalen. Derudover tilrettes/strammes den nye standardmetode på en række områder i forbindelse med EU-kommissionens revision af kapitalkravsforordningen og -direktivet (CRR2 og CRD5).

For markedsrisiko kommer der nye kapitalregler. Disse går under betegnelsen Fundamental Review of Trading Book (FRTB). FRTB ændrer tilgangen til beregningen af markedsrisiko fundamentalt for standardmetoden til nu at blive baseret på risikofølsomme elementer. Institutter skal indrapportere det krav, der følger med den nye standardmetode, fra 3. kvartal 2021.

Kapital

Til bankens egentlige kernekapital medregnes aktiekapital, værdireguleringer, andre reserver, overført resultat og foreslået udbytte. Heri foretages en række fradrag. Til bankens kapitalgrundlag medregnes endvidere supplerende kapital i form af efterstillede kapitalindskud.

Risikoeksponering

Den samlede risikoeksponering opgøres ved, at eksponeringerne (aktiver, udstedte garantier og kredittilsagn) vægtes. Vægtene for detaileksponeringer i Danmark er baseret på egne estimerede risikovægte, mens øvrige eksponeringer vægtes efter standardvægte, som afhænger af de enkelte eksponeringers art og modpart. Ved opgørelsen af risikoeksponeringen tages højde for sikkerhedsstillelser.

Gearing

For at modvirke risikoen for overdreven gearing i tider med økonomisk opgang er der i kapitaldækningsreglerne fastsat beregningsprincipper for et simpelt gearingsmål, som skal virke som bagstopper for de risikobaserede kapitalkrav.

Gearingen beregnes som kernekapitalen i forhold til den uvægtede eksponeringsværdi.

Kapitalopgørelse pr. 31. december 2020

Oversigten til højre er en opsummering af bankens kapital, risikoeksponering og nøgletal for kapitaldækning pr. 31. december 2020. Der henvises til bankens hjemmeside for supplerende oplysninger om kapitalgrundlaget, lsb.dk/risikorapport.

Kapitalopgørelse (1.000 kr.):

Egenkapital	2.066.725
Egentlig kernekapital før fradrag	2.066.725
Foreslået udbytte	-27.778
Immaterielle aktiver	-113.571
Udskudte skatteforpligtelser vedrørende immaterielle aktiver	23.247
Forskellen mellem forventet tab efter IRB-metoden og regnskabsmæssige værdireguleringer	-2.932
Værdireguleringer som følge af forsigtig værdiansættelse	-5.431
Ramme for køb af egne kapitalandele	-6.560
Egentlig kernekapital	1.933.700
Kernekapital	1.933.700
Supplerende kapital	100.000
Kapitalgrundlag	2.033.700
Kreditrisiko	7.142.313
Markedsrisiko	1.015.473
Operationel risiko	1.528.026
Samlet risikoeksponering	9.685.812
Egentlig kernekapitalprocent	20,0 %
Kernekapitalprocent	20,0 %
Kapitalprocent	21,0 %
Kombinerede kapitalbufferkrav	2,5 %

Det kombinerede kapitalbufferkrav udgøres af kapitalbevaringsbufferen, der pr. 31. december 2020 er 2,5 %, samt den kontracykliske kapitalbuffer, der pr. 31. december 2020 er opgjort til 0,0 %. Der henvises til bankens hjemmeside for supplerende oplysninger om den kontracykliske buffer, lsb.dk/risikorapport.

Gearingsgrad

Gearingsgraden pr. 31. december 2020 er beregnet til 6,1 %.

Egenkapital

Egenkapitalen er fordelt på aktiekapital, opskrivningshenlæggelser, overført resultat, foreslået udbytte, valutaomregningsreserve samt andre reserver. Lån & Spar har ikke udstedt hybrid kernekapital, hvorfor den egentlige kernekapital og kernekapitalen beregnes på det samme grundlag.

Aktiekapitalen består af 3.472.187 aktier à 100 kr. Alle aktier er fuldt indbetalt og har samme rettigheder.

Opgjort i 1.000 kr.

Aktiekapital	347.219
Opskrivningshensættelser	69.086
Valutaomregningsreserve	-2.731
Andre reserver	9.021
Overført resultat	1.616.352
Foreslået udbytte	27.778
Egenkapital i alt	2.066.725

I kapitalgrundlaget medtages endvidere bankens supplerende kapital bestående af et efterstillet kapitalindskud.

Det efterstillede kapitalindskud består af udstedte kapitalbeviser i DKK med en hovedstol på 100 mio. kr. Lånet er optaget i juni 2018 og har en løbetid på 10 år. Banken har mulighed for at genkøbe kapitalbeviserne efter 5 år. Renten er fast de første 5 år og udgør 3,6339 %. Herefter forrentes lånet med en variabel halvårlig kuponrente svarende til CIBOR6-satsen med et tillæg på 3,25 %-point. I tilfælde af bankens likvidation eller konkurs fyldestgøres den efterstillede kapital først efter de almindelige kreditor krav er opfyldt. Finanstilsynet skal godkende alle førtidsindfrielse af efterstillede kapitalindskud.

Fradrag i kernekapitalen

I den egentlige kernekapital foretages en række justeringer, der er beskrevet herunder.

Det foreslåede udbytte fradrages i den egentlige kernekapital, sammen med de immaterielle aktiver, justeret for udskudte skatteforpligtelser vedrørende de immaterielle aktiver. Derudover fradrages eventuelle udskudte skatteaktiver. Der fradrages endvidere et beløb, der udgør forskellen mellem det forventede tab efter IRB-metoden og de regnskabsmæssige værdireguleringer.

Der foretages også en værdiregulering som følge af forsigtig værdiansættelse. Denne beregnes som 0,1 % af den nominelle værdi af værdipapirbeholdningen og terminskontrakter.

Endvidere foretages der et fradrag af Lån & Spars uudnyttede ramme til tilbagekøb af egne aktier.

5. Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov

Lån & Spar foretager løbende en vurdering af, hvorvidt kapitalen er tilstrækkelig til at understøtte de nuværende og kommende aktiviteter. Banken bruger eksempelvis stresstest til at identificere, om kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at afdække forskellige økonomiske scenarier. Banken har implementeret en 8+ model til opgørelse af solvensbehovet, hvor banken udover kravet til dækning af almindelige risici (8 %-kravet - søjle 1) afsætter kapital til eventuelle overnormale risici (søjle 2).

8+ modellen tager udgangspunkt i de risikoområder, som på nuværende tidspunkt findes aktuelle for en vurdering af tilstrækkelig kapital. Banken følger Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter".

Banken anser følgende risikokategorier som væsentlige for vurdering om tilstrækkeligt kapitalgrundlag:

- Kreditrisiko.
- Markedsrisiko.
- Operationel risiko.
- Indtjening og vækst.
- Likviditetsrisiko.

Kreditrisiko

For detaileksponeringer i Danmark anvender banken IRB-metoden, hvilket også anvendes i forbindelse med beregningen af solvensbehovet. Stresstest-scenarierne i modellerne kan variere fra år til år alt efter bankens forventninger. Banken afsætter de normale 8 % i kapital-

behov, og derudover afsættes yderligere kapital til afdækning af overnormale risici som f.eks. forværring af betalingsevnen, koncentration på sikkerheder, rentefølsomhed m.v.

For detaileksponeringer i Sverige afsætter banken de normale 8 % i kapitalbehov og afsætter yderligere kapital på baggrund af stresstest af betalingsevnen og tabsprocenten.

På erhvervseksponeringer afsætter banken de normale 8 % i kapitalbehov og vurderer mulige overnormale risici såsom koncentration på enkeltengagementer (store eksponeringer) og brancher og afsætter i overensstemmelse med vejledningen kapital hertil, hvis det kræves.

Stigende udlån og vækst stiller krav om øget kapital. Der tages højde for udlånsvækst i solvensbehovet for at sikre, at det nuværende kapitalgrundlag er tilstrækkelig til at understøtte den forventede udlånsvækst det kommende år.

Markedsrisiko

Banken afsætter de normale 8 %, og herefter vurderes det i overensstemmelse med vejledningen, om de rammer og beføjelser, som bestyrelsen har videredelegeret til direktionen, kan anses for at være overnormale risici. Hvis det er tilfældet, vil der blive afsat ekstra kapital ud over de 8 % til imødegåelse af dette.

Operationel risiko

Operationel risiko er defineret som risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder. Kapitalbehovet for operationel risiko beregnes ved brug af basisindikatormetoden for operationel risiko. Endvidere vurderer banken, om der er risici, som ikke er dækket heraf. Hvis det er tilfældet, afsættes der et tillæg i solvensbehovet.

Indtjeningsrisiko

Indtjening i banken er "første værn" i relation til at kunne modstå tab på udlån og garantier. Ved opgørelsen af solvensbehovet vurderes det, om bankens indtjening er tilstrækkelig, og om der bør afsættes yderligere kapital til at imødegå denne risiko.

Likviditetsrisiko

På likviditetsområdet gennemføres en række stresstest. Med udgangspunkt i disse stresstest beregner banken herefter den meromkostning, der eventuelt måtte fremkomme til fremskaffelse af likviditet, og afsætter herefter en eventuel meromkostning som tillæg i solvensbehovet.

Andre risikoområder

Udover de risikoområder, der er medtaget i den nuværende model for tilstrækkelig kapital, vurderer banken løbende andre forhold, der kunne tænkes at påvirke kapitalbehovet.

En del af disse risikoområder er dækket via procedurer, handlingsplaner og forretningsgange. I denne vurdering indgår blandt andet strategiske risici og eksterne risici.

Omdømmerisici

Banken tager i solvensbehovet stilling til omdømmerisici. Banken er via sin rolle i den finansielle sektor eksponeret for omtale, som kan påvirke bankens omdømme. Banken har via sin kommunikationspolitik fastlagt retningslinjer for kommunikationen og håndteringen af interessenter i forbindelse med disse omdømmeeksponeringer. Endvidere afsætter banken kapital til at afdække operationelle risici, der indirekte omfatter omdømmerisiko.

Opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag kan opsplittes på følgende måde:

Opgjort i 1.000 kr.	Søjle 1	Søjle 2	I alt	% af risikoeksponeringen
Kreditrisiko	571.300	108.200	679.500	7,0 %
Markedsrisiko	81.300	51.600	132.900	1,4 %
Likviditetsrisiko	0	0	0	0,0 %
Operationel risiko	122.200	0	122.200	1,3 %
Øvrige risici	0	28.000	28.000	0,3 %
Solvensbehov i alt	774.800	187.800	962.600	9,9 %
Kombineret kapitalbufferkrav NEP-krav*			242.233 25.916	2,5 % 0,3 %
Individuelt solvensbehov inkl. kombineret kapitalbufferkrav og NEP-krav			1.230.749	12,7 %
Kapitalgrundlag og solvensprocent			2.033.700	21,0 %
Kapitaloverdækning			802.951	8,3 %

* som ikke er dækket af NEP-kapital

METODE TIL FASTLÆGGELSE AF SOLVENSBEHOV

6. Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af, at modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser. Når banken for eksempel yder udlån eller stiller garanti, påtager banken sig risikoen for, at kunden ikke er i stand til at tilbagebetale sine forpligtelser, når de forfalder.

6.1 Tilladelser fra Finanstilsynet vedrørende anvendelse af IRB-metoden

Banken har Finanstilsynets tilladelse til at anvende den avancerede IRB-metode på kreditrisiko på den del af porteføljen, der vedrører detaileksponeringer i Danmark. Banken anvender som følge heraf egne risikoparametre (PD, LGD og CF) til opgørelsen af den samlede risikoeksponering på detaileksponeringer i Danmark ved beregning af bankens kapitaldækning.

Banken har fået permanent undtagelse fra IRB-metoden på:

- Statseksponeringer.
- Instrukseksponeringer.
- Erhvervseksponeringer.

Derudover har banken fået midlertidig undtagelse for eksponeringer i Sverige.

Den midlertidige undtagelse for eksponeringer i Sverige betinger, at stats- og instrukseksponeringer samt eksponeringer i Sverige tilsammen ikke udgør mere end 24 % af den samlede risikoeksponering.

Banken har siden etableringen af den svenske filial udarbejdet egenudviklede statistiske modeller, som anvendes til kreditstyringen af privatkunder i Sverige, men de er ikke godkendt af Finanstilsynet til kapitaldækningsformål.

Såfremt banken vil anvende den avancerede IRB-metode på de svenske eksponeringer til kapitaldækningsformål, skal Finanstilsynet give tilladelse hertil.

6.2 Målsætning og kreditpolitik

Lån & Spar ønsker gennem aktiv markedsdeltagelse på udlån, kredit og kredittkort at opnå bedst mulig indtjening på såvel kort som langt sigt i forhold til den risiko, som banken påtager sig.

Kreditpolitikken er besluttet af bankens bestyrelse, og hovedelementerne er følgende:

- Det primære forretningsområde er Danmark og Sverige.
- Banken yder udlån med begrænset risiko til følgende segmenter:
 - Privatkunder i Danmark.
 - Privatkunder i Sverige.
 - Bestående storkunder, aktionærerne og loyalitetsbankerne (LOB).
 - Øvrige organisationer, foreninger og NGO'er.
 - Virksomheder inden for aktionæroverenskomstens brancher.
 - Virksomheder, hvor storkunder, aktionærerne og LOB'erne har bestemmende indflydelse.

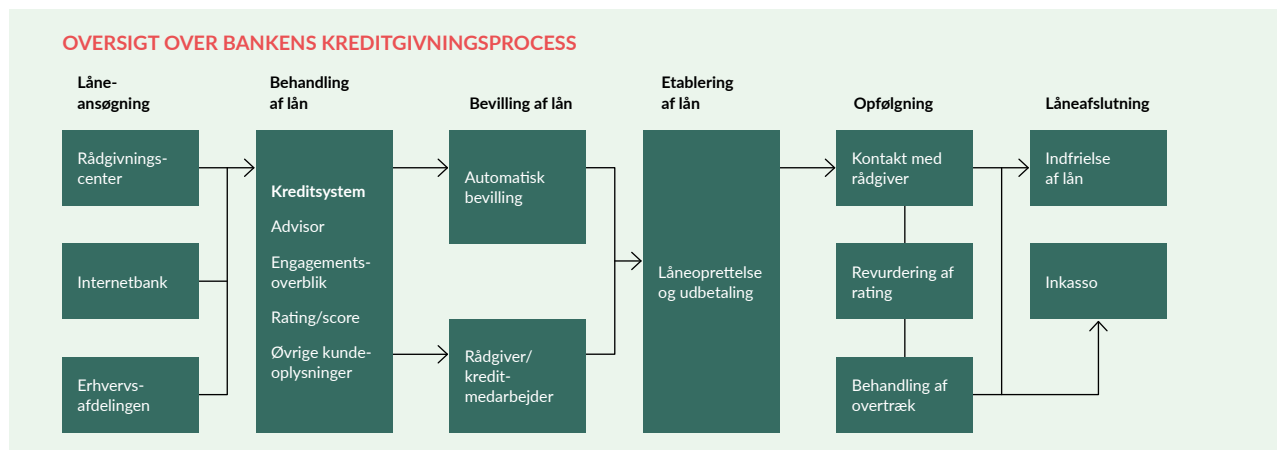
- Liberalt erhverv, primært inden for sundhedssektoren, ingeniører, revisorer og advokater.
- Bestående privatkunder, der starter selvstændig virksomhed inden for de nævnte brancher.
- Etablerede ejer- og andelsboligforeninger.
- Kommuner.
- Forsyningsvirksomheder.
- Øvrige yderst solide og kreditværdige erhvervs-kunder.
- Kreditgivning baseres på indsigt i og vurdering af kundens økonomiske forhold.
- Der foretages løbende opfølgning på udviklingen i kundens kreditkvalitet med henblik på en vurdering af, om forudsætningerne for en bevilling har ændret sig.
- Engagementer skal stå i et rimeligt forhold til kundens formueforhold, risikoklasse og tilbagebetalingsevne.
- Det tilstræbes at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer.
- Nødlidende engagementer og engagementer med særlig høj risiko skal være under skærpet overvågning og håndteres effektivt og hurtigt med det formål at mindske tabsrisikoen.

6.3 Kreditproces

Styring af bankens kreditrisiko sker gennem en kreditvurderingsproces, som er udformet efter bankens kreditpolitik, bevillingsinstrukser og forretningsgange.

Lånebehandling foretages i bankens kreditsystem. I forbindelse med kundens ansøgning om lån indhentes en række oplysninger, som danner grundlag for kreditvurderingen, blandt andet om kundens indkomst- og formueforhold.

OVERSIGT OVER BANKENS KREDITGIVNINGSPROCESS

Med udgangspunkt i ansøgningen opstilles en indstilling, der blandt andet omfatter:

- Oversigt over engagement og sikkerheder.
- Oversigt over økonomiske oplysninger for kunden, herunder for privatkunder årsopgørelse, budget m.v. og for erhvervs-kunder regnskab m.v.
- Klassifikation af kreditrisiko.
- Uddybende kommentarer til ansøgningen og økonomiske nøgletal.

Kreditvurderingsproces – detaileksponeringer

Detaileksponeringer er udlån og garantier til privatkunder.

Ansøgning fra nye privatkunder i Danmark behandles primært af en af bankens rådgivere. Bankens låneansøgninger bevilges af bankens rådgivere, såfremt de ikke af størrelsesmæssige årsager skal bevilges af kreditafdelingen,

direktionen eller bestyrelsen. Ansøgninger, der behandles i ansøgningsscoresystemet, bevilges oftest automatisk.

Til løbende kreditvurdering af eksisterende privatkunder anvender banken et adfærdsscoresystem, der klassificerer kunderne efter deres adfærd i banken. Adfærdsscoresystemet er udviklet på historiske data om bankens kunder og er baseret på avancerede statistiske modeller. Modellerne vurderer sandsynligheden for, at kunden ikke kan overholde sine betalingsforpligtelser over for banken i fremtiden, og rangordner kunderne efter disse sandsynligheder.

Nye kunder scores i et ansøgningsscoresystem, og efter 6 måneder overføres de til adfærdsscoresystemets risikoklassifikation, som derefter er den kreditmæssige overvågning af kunden.

Kunderne indplaceres ved bevilling i en af bankens 10 risikoklasser efter sandsynligheden for misligholdelse (PD).

I risikoklasse 10 er kunder med den laveste sandsynlighed for misligholdelse placeret, og kunder med den højeste sandsynlighed er placeret i risikoklasse 1. Misligholdte engagementer udgør en særskilt risikoklasse.

Risikoklassifikationer skal så vidt muligt afspejle kundens aktuelle økonomiske situation. Risikoklassifikationen revurderes derfor løbende, så de nyeste informationer om kundens økonomiske situation medtages i vurderingen. Der foretages regelmæssigt overvågning af ratingsystemets evne til at rangordne kunderne efter kreditkvalitet.

Risikoklassifikationen er et centralt redskab i bankens kreditstyring og anvendes blandt andet til kreditvurdering af kunder og overtræksbehandling. Derudover er risikoklassifikationen indarbejdet i bevillingsstrukturen, så det alene er kreditafdelingen, der kan bevilge udlån til kunder med høj risiko.

Særligt for kreditvurderingsprocessen i Sverige

Kunden opretter en lånesag på bankens svenske hjemmeside. Her indtaster kunden forskellige personlige oplysninger og giver banken tilladelse til at indhente kundens økonomiske oplysninger fra det svenske kreditvurderingsbureau UC. Herefter behandles ansøgningen automatisk i bankens kreditvurderingssystem. Kunden modtager herefter en elektronisk besked om, at sagen er bevilget eller afslået. Hvis sagen er bevilget, får kunden mulighed for at underskrive en elektronisk kreditaftale, og lånesagen går til udbetaling.

Banken arbejder sammen med en række større låneformidlere på det svenske marked. En kunde kan via en låneformidler lægge en låneansøgning, inklusiv alle økonomiske oplysninger, i udbud til op imod 25 svenske låneudbydere.

Herefter vælger kunden det tilbud, som passer kunden bedst. Ansøgninger via en låneudbyder behandles automatisk. Banken kan selv konfigurere hvilke kriterier, der skal være opfyldt for, at banken modtager en låneansøgning.

Den generelle kreditvurderings- og risikoklassifikationsproces i Sverige adskiller sig ikke fra processen i Danmark.

Kreditvurderingsproces

– erhvervs-, institut- og statseksponeringer

Ansøgning fra erhvervs-kunder, herunder også offentlige myndigheder og finansielle virksomheder, bevilges af bankens rådgivere i erhvervsafdelingen, såfremt de ikke af størrelsesmæssige årsager skal bevilges af kreditafdelingen, direktionen eller bestyrelsen.

Banken anvender på nuværende tidspunkt ikke avancerede statistiske modeller til risikoklassifikation af disse kundegrupper. For at understøtte kreditstyringen anvender banken Finanstilsynets risikoklassifikationsmodel, der tager udgangspunkt i rådgiverens vurdering af risikoen på engagementet på baggrund af virksomhedens regnskaber samt anden relevant viden om virksomheden. Kunder indplaceres ved bevilling i en af risikoklassifikationsmodellens fem risikoklasser. I den bedste risikoklasse indplaceres kunder, hvor risikoen for tab vurderes at være meget lav, mens misligholdte engagementer placeres i den dårligste risikoklasse. Risikoklassifikationen revurderes i forbindelse med den løbende opfølgning på engagementet og udviklingen i kundens økonomiske situation.

Misligholdte engagementer

I henhold til CRR artikel 178 anses et engagement for at være misligholdt, hvis det er usandsynligt, at kunden

indfrier sine forpligtelser over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk med mere end 1.000 kr. i mindst 90 dage. Banken anser det ikke for sandsynligt, at kunden indfrier sine forpligtelser over for banken, hvis følgende begivenheder indtræffer: betalingsstandsning, konkurs, tvangsakkord, gældssanering samt objektiv indikation for kreditforringelse.

Kunder, der misligholder deres forpligtelser, flyttes automatisk til en særskilt risikoklasse for misligholdte engagementer. Hvis privatkunden er en del af en husstand, for eksempel er gift med en anden af bankens kunder, er det hele husstanden, der nedgraderes og ikke kun kunden. For erhvervs-kunder vurderes det, om misligholdelsen har betydning for risikoen på forbundne kunder, herunder om disse også skal nedgraderes.

Ny misligholdelsesdefinition

Den 1. januar 2021 trådte nye retningslinjer, der specificerer kravene til anvendelse af CRR artikel 178 om definitionen af misligholdelse, i kraft. Disse nye retningslinjer er udstedt af Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA).

Banken har indarbejdet kravene i retningslinjerne i sine processer og politikker, som relaterer sig til misligholdelse, i de understøttende it-systemer samt i datagrundlaget til kalibrering af IRB-modellerne.

Der er ikke sket fundamentale ændringer til misligholdelsesdefinitionen anvendt i banken. Den nye karenperiode og den nye opgørelsesmetode for 90-dages restancekriteriet er de væsentligste ændringer i forhold til bankens hidtil anvendte misligholdelsesdefinition og derved også til IRB-modellerne.

Det nye restancekriterie er fortsat defineret ved en restance i mindst 90 dage, men der er som noget nyt indført både en absolut og en relativ væsentlighedsgrænse, som restancen skal være større end, før kunden er misligholdt. Væsentlighedsgrænserne er defineret på baggrund af bekendtgørelsen om væsentlighedsgrænse for gældsforpligtelser i restance (BEK nr. 922 af 05/09/2019). Den absolutte væsentlighedsgrænse er 750 kr. for privatkunder i Danmark, 1.000 SEK for privatkunder i Sverige og 4.000 kr. for erhvervs-kunder, institut og stat, mens den relative væsentlighedsgrænse for alle kunder er fastsat til 1 % af den samlede eksponering.

Banken har i 2020 ansøgt Finanstilsynet om anvendelse af den nye misligholdelsesdefinition for detailkunder i Danmark som følge af bankens IRB godkendelse. Finanstilsynet har godkendt ansøgningen.

Nedskrivninger

Nedskrivninger på udlån er baseret på et princip om det forventede tab. Dette forventede kredittab skal regnes for alle finansielle aktiver, som måles til amortiseret kostpris eller dagsværdi gennem anden totalindkomst, samt garantier og lånetilsagn. Aktiver, der er omfattet af beregningen af det forventede kredittab, inddeles i tre stadier.

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke har været en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning.
- Stadie 2 omfatter modsat de aktiver, hvor der har været en sådan stigning i kreditrisikoen.
- Stadie 3 omfatter misligholdte aktiver.

For aktiver i stadie 1 regnes det forventede kredittab med udgangspunkt i en 12 måneders tabssandsynlighed, mens det forventede kredittab for aktiver i stadie 2 og 3 regnes med udgangspunkt i aktivets forventede levetid. For aktiver i stadie 1 og 2 anvendes en modelbaseret beregning af det forventede kredittab. For stadie 3 aktiver foretages en manuel og individuel beregning af det forventede kredittab. Modelberegningen tager udgangspunkt i aktivernes betalingsstrømme og følgende modelberegnete parameterestimer:

- Sandsynlighed for misligholdelse de næste 12 måneder (PD_{12}).
- Sandsynlighed for misligholdelse i aktivets levetid (PD_{Liv}).
- Tabets størrelse givet misligholdelse (LGD).
- Konverteringsfaktor (CF).

Det forventede kredittab beregnes som eksponeringens størrelse givet misligholdelse (EAD) gange sandsynligheden for misligholdelse (PD) gange tabets størrelse givet misligholdelse (LGD). Parameterestimerne bygger på historiske data. Beregningen af det forventede kredittab indeholder fremadrettet information.

Kriterierne, der fastlægger, hvornår der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen, og aktivet derfor skifter fra stadie 1 til stadie 2, har stor betydning for størrelsen af det forventede kredittab. For aktiver med en PD_{12} ved første indregning på under 1 % anses en fordobling af PD_{Liv} og en stigning i PD_{12} på 0,5 %-point for en betydelig stigning i kreditrisikoen. For aktiver med en PD_{12} ved første indregning lig med eller over 1 % skal der ligeledes være sket en fordobling af PD_{Liv} eller en stigning i PD_{12} på 2 %-point.

Hvis banken vurderer, at den modelbaserede beregning af det forventede tab ikke er tilstrækkelig, kan banken fortage et tillæg hertil i form af et ledelsesmæssigt skøn til dækning af manglende nedskrivninger.

I forbindelse med COVID-19 har banken foretaget et ledelsesmæssigt skøn for at tage højde for de mulige mernedskrivninger som følge af COVID-19. Tillægget fremgår af afsnit 6.7.

Nødlidende eksponeringer

For at få institutter til at reducere beholdningen af nødlidende eksponeringer samt at forhindre en overdreven ophobning af sådanne eksponeringer i institutterne i fremtiden, blev der med Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 630/2019 vedtaget krav til minimumsdækning af tab for nødlidende eksponeringer.

En eksponering betragtes som nødlidende (non-performing exposures – NPE), hvis eksponeringen har været i restance i mere end 90 dage, eller det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelse, uden at der realiseres sikkerhed. Derudover vil eksponeringer i stadie 3 altid være nødlidende, selvom ovenstående kriterier ikke er opfyldt.

Disse kriterier er sammenfaldende med misligholdelsesdefinitionen i CRR artikel 178. Såfremt en eksponering er placeret i stadie 3 af andre årsager end de nævnte kriterier, kan eksponeringen således være nødlidende uden at være misligholdt.

Såfremt minimumsdækningen for de nødlidende eksponeringer (også kaldet NPE-bagstopperen) er større end

nedskrivningerne og andre reduktioner for de pågældende eksponeringer, skal forskellen fraregnes i den egentlige kernekapital.

Kravet til minimumsdækning indeholder en overgangsordning, hvormed eksponeringer, der er bevilget før den 26. april 2019, ikke er omfattet af reglerne. En sådan eksponering, der ændres af instituttet efter den 26. april 2019 på en måde, der forøger instituttets eksponering over for låntageren, vil dog ikke længere være omfattet af overgangsordningen.

Inkasso i Danmark

Ved kunders misligholdelse af deres forpligtelser over for banken indledes en rykkerproces. Hvis kunden forsat ikke overholder sine aftaler efter tre rykkerbreve, indledes en inkassoproces. Bankens inkassoprocedure for privatkunder varetages af en ekstern inkassovirksomhed. For erhvervs-kunder håndteres misligholdelse af forpligtelser i et samarbejde mellem erhvervsrådgiveren og kreditafdelingen.

Banken forsøger så vidt muligt at få eventuelle pantsatte sikkerheder realiseret inden videregivelse til inkasso. Såfremt der er pantsat sikkerhed for en sag, der videregives til inkasso, vil denne blive forsøgt solgt enten frivilligt eller ved tvang.

For at opnå mindst muligt tab har banken en proces, som skal sikre, at alle muligheder for inddrivelse af gæld udtømmes, før sagen afskrives. Når alle muligheder for inddrivelse er udtømt, afskrives fordringen. Efter fordringen er afskrevet, sendes den til inkassofirmaet med henblik på inddrivelse via udlæg mv. Inkassosager genoptages hvert tredje år.

Inkasso i Sverige

Behandlingen af kunder, der er i restance med deres låneydelse, håndteres af banken selv. Processen indbefatter tre rykkerbreve inden for de første 60 dage og herefter et opsigelsesbrev. Hvis kunden ikke har reageret på opsigelsesbrevet, sælges fordringen til et inkassoselskab til en på forhånd aftalt pris, og fordringen afskrives herefter.

Overvågning og rapportering

Overvågning er et centralt element i bankens kreditstyring og foretages på forskellige niveauer i banken.

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for bankens kreditpolitik og modtager løbende information om kreditrisiko, herunder blandt andet porteføljens sammensætning på kunde grupper, risikoklasser, udviklingen i overtræk og restancer, nødlidende engagementer, nedskrivninger mv., så den er i stand til at overvåge udviklingen i forhold til bankens risikoprofil. Bankens største engagementer forelægges bestyrelsen til bevilling eller orientering. Bestyrelsen modtager desuden rapportering til at overvåge kvaliteten af de interne modeller.

Direktionen og Kreditudvalget modtager ligesom bestyrelsen en løbende rapportering på udviklingen i bankens kreditrisiko samt kvaliteten af de interne modeller, dog i en mere detaljeret form.

Risikostyring overvåger og kontrollerer de enkelte elementer i kreditvurderingsprocessen samt foretager løbende opfølgning på udviklingen i kreditrisikoen.

Valideringsenheden er ansvarlig for vurdering af bankens IRB-modeller og interne estimater for PD, LGD og CF samt udarbejdelse af valideringsrapporter til bestyrelsen.

Rådgivningscentre, erhvervsafdelingen og kreditafdelingen foretager den daglige overvågning af kreditrisikoen på kundeengagementer. Kunder, der udviser svaghedstegn, sættes under skærpet overvågning med det formål at reducere tabsrisikoen. Der oprettes en handlingsplan, der beskriver, hvordan risikoen ved kunden kan minimeres, hvilket sikrer en hurtig og effektiv håndtering af kunden. Privatkunder med svaghedstegn nedgraderes automatisk til en af de laveste risikoklasser, hvilket betyder, at det alene er kreditafdelingen, der kan foretage nye bevillinger. Erhvervs kunder, der udviser svaghedstegn, nedgraderes ligeledes af erhvervsrådgiveren til en lavere risikoklasse.

6.4 Måling af kreditrisiko ved anvendelse af IRB-metoden

Banken anvender i Danmark avancerede statistiske modeller til måling af kreditrisikoen på detailkategorien, der består af privatkunder. Modellerne er baseret på følgende risikoparametre:

- Sandsynlighed for misligholdelse (Probability of Default, PD).
- Tab ved misligholdelse (Loss Given Default, LGD).
- Konverteringsfaktor, der angiver andelen af utrukne beløb på kreditter, der forventes at være trukket på misligholdelsestidspunktet (Conversion Factor, CF).

Modellerne monitoreres løbende, og en gang årligt gennemføres validering af modellerne. Resultaterne af valideringen rapporteres til bestyrelse og Kreditudvalg.

De seneste valideringsresultater er overordnet set gode, men der er enkelte delvalideringer, som ikke er tilfredsstillende. Svaghederne vurderes dog ikke at have væsentlig betydning for niveauet af risikoeksponeringen. Efter dialog med Finanstilsynet vil banken fokusere på udvikle nye modeller, der lever op til EBA's nye retningslinjer for IRB-modeller, der træder i kraft den 1. januar 2022. Indtil de nye modeller er færdigudviklet og godkendt af Finanstilsynet, vil banken overvåge de modeller, der er i drift, herunder om de løbende performancemålinger giver anledning til mitigerende tiltag.

Modeller og parameterestimer anvendes ved opgørelse af kapitalkravet samt i den interne måling og vurdering af kreditrisiko.

Detaileksponeringer opdeles i følgende undergrupper:

- Eksponeringer med pant i fast ejendom.
- Øvrige eksponeringer.

Sandsynlighed for misligholdelse (PD)

Sandsynlighed for misligholdelse (PD) beregnes på kundniveau og er sandsynligheden for, at en kundes engagement misligholdes inden for de næste 12 måneder. På baggrund af bankens historiske data beregnes sandsynligheden for misligholdelse (PD) Point In Time for de kommende 12 måneder. For at sikre at parametrene tager højde for konjunkturændringer, justeres Point In Time parametrene, så de afspejler det langsigtede gennemsnit af parametrene fra starten af 1990'erne og frem til i dag (Through The Cycle parametre). Det er disse parametre, der anvendes til opgørelsen af kapitalkravet.

Kundernes gennemsnitlige kreditkvalitet er lavere end de estimerede. Den gennemsnitlige kreditkvalitet er på omtrent samme niveau som i 2019.

Tab givet misligholdelse (LGD)

Tab givet misligholdelse (LGD) angiver, hvor meget banken forventer at tabe på en eksponering, hvis kunden misligholder inden for de næste 12 måneder. LGD beregnes for eksponeringen med udgangspunkt i, hvorvidt denne er dækket af sikkerhed samt typen af sikkerhed, f.eks. pant i fast ejendom. Ligesom ved PD'erne justeres Point In Time LGD'erne, så de tager højde for en nedgangsperiode (downturn LGD). Der tages her udgangspunkt i tabshistorik fra 1992. Det er disse parametre, der anvendes til opgørelsen af kapitalkravet.

De gennemsnitlige tab på misligholdte eksponeringer er lavere end de estimerede. De gennemsnitlige tab er lavere i 2020 end de øvrige år.

Træk på uudnyttet kreditramme (CF)

Konverteringsfaktoren (CF) angiver andelen af uudnyttet kreditramme, der forventes at være trukket på misligholdelsestidspunktet. Dette parameterestimat anvendes til at beregne den forventede krediteksponering ved misligholdelse (EAD, Exposure At Default). Konverteringsfaktoren beregnes kun for produkter med mulighed for kredittræk. På lån begrænses krediteksponeringen til restgælden. De observerede gennemsnitlige CF-værdier for misligholdte eksponeringer er lavere end de estimerede.

Eksponeringsvægtet PD (%):	2020	2019	2018	2017	2016
<i>Anvendt:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	0,97 %	0,88 %	0,92 %	1,16 %	1,17 %
Øvrige eksponeringer	1,30 %	1,37 %	1,49 %	1,61 %	1,64 %
I alt	1,14 %	1,13 %	1,22 %	1,40 %	1,42 %
<i>Observeret:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	0,73 %	0,60 %	0,60 %	0,86 %	0,86 %
Øvrige eksponeringer	0,97 %	0,98 %	1,08 %	1,30 %	1,33 %
I alt	0,85 %	0,80 %	0,85 %	1,09 %	1,11 %
Eksponeringsvægtet LGD (%):	2020	2019	2018	2017	2016
<i>Anvendt:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	23,25 %	23,26 %	23,26 %	23,58 %	23,58 %
Øvrige eksponeringer	32,26 %	33,11 %	34,32 %	33,96 %	35,80 %
I alt	27,80 %	28,39 %	29,09 %	29,07 %	30,18 %
<i>Observeret:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	14,16 %	14,17 %	14,17 %	14,66 %	14,66 %
Øvrige eksponeringer	19,65 %	20,18 %	20,93 %	21,13 %	22,28 %
I alt	16,93 %	17,30 %	17,73 %	18,09 %	18,78 %
Eksponeringsvægtet CF (%):	2020	2019	2018	2017	2016
<i>Anvendt:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	75,10 %	75,72 %	75,86 %	75,88 %	75,97 %
Øvrige eksponeringer	91,56 %	94,34 %	94,56 %	94,74 %	94,73 %
I alt	85,02 %	87,02 %	87,23 %	87,44 %	87,93 %
<i>Observeret:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	65,92 %	66,42 %	66,53 %	66,55 %	66,63 %
Øvrige eksponeringer	76,13 %	78,08 %	78,10 %	78,24 %	78,44 %
I alt	72,07 %	73,49 %	73,56 %	73,72 %	74,16 %

6.5 Maksimal krediteksponering

Maksimal krediteksponering opgøres i henhold til regnskabsreglerne som summen af udlån, trukne beløb på kreditter, uudnyttede kredittilsagn samt stillede garantier efter nedskrivninger og hensættelser.

Maksimal krediteksponering efter nedskrivninger (1.000 kr.):

Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	354.817
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	7.223.554
Udlån	13.808.022
Andre finansielle aktiver	2.918
Garantier	5.770.449
Uudnyttede kredittilsagn	7.749.140
I alt	34.908.900

71 % af krediteksponeringen er eksponeringer på detail, dvs. privatkunder.

Maksimal krediteksponering fordelt på eksponeringskategorier (1.000 kr.):

Detail, Danmark	21.998.952
Detail, Sverige	2.832.777
Erhverv	2.413.279
Institut	352.145
Stat	7.311.747
I alt	34.908.900

90 % af krediteksponeringen under detail, Danmark er placeret i risikoklasserne 5-10, der betragtes som kreditmæssigt gode. I detail, Sverige er 51 % af krediteksponeringen placeret i risikoklasserne 5-10.

Maksimal krediteksponering under detail, Danmark fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):

Misligholdte engagementer	87.676
1	53.889
2	392.923
3	330.777
4	1.256.904
5	1.808.626
6	3.071.443
7	3.572.322
8	4.143.157
9	3.505.762
10	3.775.473
I alt	21.998.952

Maksimal krediteksponering under detail, Sverige fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):

Misligholdte engagementer	11.676
1	108.978
2	297.998
3	316.178
4	655.813
5	517.750
6	501.096
7	251.300
8	128.014
9	43.974
10	0
I alt	2.832.777

Bankens krediteksponering på erhverv vedrører hovedsagelig faglige organisationer, foreninger samt virksomheder inden for den finansielle sektor og selvstændigt erhvervsdrivende inden for de liberale erhverv.

Maksimal krediteksponering under erhverv fordelt på branche (1.000 kr.):

Offentlige myndigheder	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	4.086
Industri- og råstofudvinding	1.249
Energiforsyning	1.398
Bygge og anlæg	3.020
Handel	27.898
Transport, hoteller og restauration	19.514
Information og kommunikation	30.328
Finansiering og forsikring	365.032
Fast ejendom	117.508
Øvrige erhverv	1.843.246
I alt	2.413.279

Maksimal krediteksponering under erhverv fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):

1 (Misligholdte engagementer)	22.834
2c	25.179
2b	927.230
2a	1.260.306
3	177.730
I alt	2.413.279

60 % af krediteksponeringen under erhverv er placeret i risikoklasserne 2a og 3, der betragtes som kreditmæssigt gode.

Store eksponeringer

Som led i styringen af kreditrisikoen er der fastsat regler for størrelsen af den samlede eksponering med enkeltkunder

Maksimal krediteksponering fordelt på restløbetid (1.000 kr.):	Anfordring	Mindre end 3 måneder	3 måneder til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	I alt
Detail, Danmark	51.398	4.338.334	1.342.189	4.174.634	12.092.398	21.998.952
Detail, Sverige	33.681	18.586	7.373	455.390	2.317.748	2.832.777
Erhverv	0	111.219	1.271.569	348.717	681.774	2.413.279
Institut	0	351.926	219	0	0	352.145
Stat	354.817	6.956.930	0	0	0	7.311.747
I alt	439.895	11.776.995	2.621.350	4.978.740	15.091.920	34.908.900

og indbyrdes forbundne kunder. I henhold til CRR artikel 395 må en eksponering efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier mv. ikke overstige 25 % af det justerede kapitalgrundlag. For eksponeringer med kreditinstitutter er grænsen dog 100 % af det justerede kapitalgrundlag. Banken indberetter hvert kvartal alle eksponeringer, der efter fradrag udgør mere end 10 % af det justerede kapitalgrundlag til myndighederne.

Eksponeringen opgøres i denne sammenhæng som summen af udlån, andre tilgodehavender, uudnyttede kredittilsagn, eventuelle overtræk samt kapitalandele og andre værdipapirer.

Det justerede kapitalgrundlag udgør 2.033.700 t.kr.

Engagementer, der efter fradrag for særligt sikre dele og modtagne sikkerheder, garantier mv. udgør 10 % eller mere af det justerede kapitalgrundlag (1.000 kr.):

	Engagement efter fradrag for sikkerheder	I % af det justerede kapitalgrundlag
Organisationer og foreninger	260.046	12,8 %
Andre erhvervsvirksomheder	0	0,0 %
I alt	260.046	12,8 %

6.6 Modtagne sikkerheder

For at reducere kreditrisikoen tilstræber banken at opnå mest mulig sikkerhed for kundernes engagementer. Der tages sikkerhed i kundens fysiske aktiver, herunder beboelsejendomme, fritidshuse, mindre landbrugsejendomme, erhvervsjendomme, ubebyggede grunde og køretøjer samt finansielle aktiver i form af børsnoterede aktier og obligationer. Ved garantier stillet over for realkreditinstitutter får banken indtrædelsesret i fordringen. Banken sikrer sig desuden ved pant i livsforsikringer samt ved udlån til erhvervs kunder ved kautioner og virksomhedspant.

Sikkerhedsværdien afspejler pantets markedsværdi fratrukket et haircut til dækning af omkostninger i forbindelse med et eventuelt salg af pantet. Fastsættelsen af markedsværdien sker på forskellige måder alt afhængig af, hvad der er pant i. I det tilfælde, at der ikke findes en markedsværdi, foretages et skøn. Markedsværdien overvåges regelmæssigt og revurderes som minimum ved større afvigelser. De anvendte haircuts er forskellige afhængig af aktivet. Der foretages regelmæssigt en revurdering af, om de anvendte haircuts er tilstrækkelige i forhold til at kunne dække forventede gennemsnitlige omkostninger ved et salg.

Størstedelen af bankens blankoeksponeringer vedrører kunder i de bedste risikoklasser. Over for de danske detailkunder har banken primært pant i fast ejendom. Over for erhvervs kunder er der hovedsageligt pant i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og virksomhedspant. De svenske detailkunder er udelukkende blankoeksponeringer, så for lån, der misligholdes, vil tabet alt andet lige

være større, end for misligholdte lån i Danmark. Til forskel fra Danmark er det i Sverige muligt at indeholde restancer på gæld i lønnen, hvilket er med til at begrænse bankens risiko. I Sverige er der også flere oplysninger om borgerne, som er offentligt tilgængelige.

Modtagne sikkerheder (1.000 kr.):	Kredit- eksponering	Sikkerheds- værdi	Blanko
Detail, Danmark	21.998.952	11.225.134	10.773.818
Detail, Sverige	2.832.777	0	2.832.777
Erhverv	2.413.279	788.359	1.624.920
Institut	352.145	0	352.145
Stat	7.311.747	0	7.311.747
I alt	34.908.900	12.013.493	22.895.407

Sikkerheder for detail, Danmark fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):	Kredit- eksponering	Sikkerheds- værdi	Blanko
Misligholdte engagementer	87.676	55.517	32.159
1	53.889	30.988	22.901
2	392.923	237.338	155.583
3	330.777	237.205	93.572
4	1.256.904	799.780	457.124
5	1.808.626	1.138.679	669.947
6	3.071.443	1.636.267	1.435.176
7	3.572.322	2.026.924	1.545.398
8	4.143.157	2.030.886	2.112.271
9	3.505.762	1.632.153	1.873.609
10	3.775.473	1.399.397	2.376.076
I alt	21.998.952	11.225.134	10.773.818

Sikkerheder for erhverv fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):	Kredit- eksposering	Sikkerheds- værdi	Blanko
1 (Misligholdte engagementer)	22.834	1.442	21.392
2c	25.179	3.004	22.175
2b	927.230	230.862	696.368
2a	1.260.306	413.315	846.991
3	177.730	139.736	37.994
I alt	2.413.279	788.359	1.624.920

Modtagne sikkerheder (1.000 kr.):	Ejendom	Bankkonto	Depot/ værdipapir	Bil, båd mv.	Garanti og ind- trædelsesret	I alt
Detail, Danmark	8.595.420	1.368	15.146	402.755	2.210.445	11.225.134
Detail, Sverige	0	0	0	0	0	0
Erhverv	203.927	104.526	362.407	6.245	111.254	788.359
Institut	0	0	0	0	0	0
Stat	0	0	0	0	0	0
I alt	8.799.347	105.894	377.553	409.000	2.321.699	12.013.493

6.7 Krediteksponeringer, der er misligholdt eller værdiforringet/nedskrevet

(1.000 kr.):	Misligholdt krediteksponering	Nedskrivninger og hensættelser	Udgiftsført beløb i 2020	
Detail, Danmark	87.676	69.881	12.781	
Detail, Sverige	11.676	57.619	22.433	
Erhverv	22.834	27.549	2.988	
Institut	0	174	-2.244	
Stat	0	2.217	2.118	
I alt	122.185	157.439	38.075	
Nedskrivninger og hensættelser (1.000 kr.):	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	i alt
<i>Udlån:</i>				
Nedskrivninger, primo	16.390	60.331	52.285	129.006
Årets nedskrivninger	5.421	30.017	41.312	76.750
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	5.825	17.994	36.838	60.657
Valutakursregulering	201	1.497	267	1.965
Nedskrivninger, ultimo	16.187	73.851	57.026	147.064
<i>Garantier og uudnyttet kredit:</i>				
Hensættelser, primo	2.712	4.555	613	7.880
Årets hensættelser	1.451	5.326	1.367	8.143
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	1.141	3.325	1.189	5.656
Valutakursregulering	1	6	0	8
Hensættelser, ultimo	3.022	6.562	790	10.374
<i>Tilbageførsel af foretagne nedskrivninger og hensættelser:</i>				
Værdiforringelse reduceret eller bortfaldet	6.967	21.319	15.809	44.094
Nedskrivninger, der er endeligt tabt (afskrevet)	0	0	22.219	22.219
I alt	6.967	21.319	38.027	66.313
<i>Endeligt tab/afskrevet:</i>				
Tab, der ikke tidligere har været individuelt nedskrevet/hensat	0	0	609	609
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0	0	614	614
I alt	0	0	-5	-5

Effekten af COVID-19

Bankens primære aktivitet har i mange år været målrettet privatkunder i Danmark og særligt medlemmerne af de faglige organisationer, der ejer banken. Kreditrisikoen vedrører primært udlån til ejerboliger og andelsboliger, hvor banken får sikkerhed i boligen. Bankens erhvervsportefølje består hovedsageligt af faglige organisationer, virksomheder inden for aktionærkredsens brancher og erhvervsdrivende inden for sundhedssektoren, som er kendetegnet ved lav eller næsten ingen risiko. Bankens aktiviteter i Sverige omfatter primært forbrugslån, men også en mindre portefølje af kortkreditter. Der er derfor tale om mindre lån til private kunder uden sikkerhed. Kreditrisikoen er derfor alt andet lige større end for udlån i Danmark.

I kølvandet på udbruddet af COVID-19 blev der etableret en særlig overvågning med henblik på løbende at vurdere effekten på bankens risiko. COVID-19 har indtil videre kun haft mindre konsekvenser for et meget begrænset antal kunder, og effekten kan derfor endnu ikke ses som stigende tab eller højere risiko i øvrigt. Banken er meget lidt eksponeret mod de erhverv, der vurderes at være mest udsat, men det forventes dog, at der ses en mindre effekt over tid. Derfor har banken anlagt en mere forsigtig tilgang ved beregningen af nedskrivninger for kunder, der har misligholdt deres forpligtelser over for banken. Det har øget nedskrivningerne i 2020 med 4 mio. kr. For alle andre kunder, hvor nedskrivningerne er baseret på de statistiske modeller, er der opgjort et ledelsesmæssigt skøn over effekten, som er tillagt nedskrivningerne.

Det ledelsesmæssige skøn er samlet set på 35 mio. kr., som fordeler sig med 13 mio. kr. til privatkunder i Danmark, 14 mio. kr. til privatkunder i Sverige og 8 mio. kr. til erhvervs-kunderne.

6.8 Eksponeringer med kreditrisiko i henhold til kapitaldækningsreglerne

Opgørelsen af krediteksponeringen i henhold til kapitaldækningsreglerne adskiller sig fra regnskabsreglernes maksimale kreditrisiko ved at medtage alle eksponeringer med kreditrisiko, herunder materielle aktiver m.v.

Eksponering efter nedskrivninger og andre værdireguleringer (1.000 kr.):

Balanceførte poster:

Anfordringstilgodehavender hos centralbanker	354.817
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	7.223.554
Udlån	13.808.022
Andre finansielle aktiver	2.918
Andre balanceførte poster med kreditrisiko	583.848
I alt	21.973.159

Ikke-balanceførte poster:

Garantier	5.770.449
Uudnyttede kredittilsagn	7.749.140
Finansielle instrumenter	45.561
I alt	13.565.150

Eksponering efter nedskrivninger og andre værdireguleringer	35.538.309
--	-------------------

I henhold til CRR skal eksponeringerne opdeles i en række eksponeringsklasser efter eksponeringens modpart eller karakteristika.

Eksponering fordelt på eksponeringsklasser (1.000 kr.):

	31.12.2020	Gennemsnit
Stat	7.311.747	7.305.721
Regionale og lokale myndigheder	0	0
Institutter	390.032	376.935
Erhverv	2.398.128	2.326.285
Misligholdte	22.823	20.900
Kortsigtet kreditvurdering	0	0
Andre poster	583.848	549.791
Detail, Danmark	21.998.952	21.603.212
Detail, Sverige	2.832.777	2.525.428
I alt	35.538.309	34.708.273

I eksponeringsklassen 'Misligholdte' placeres alene misligholdte eksponeringer under standardmetoden, dog ikke misligholdte detaileksponeringer i Sverige.

70 % af bankens samlede eksponering med kreditrisiko vedrører detaileksponeringer, dvs. eksponering mod privatkunder, i Danmark og Sverige.

6.9 Eksponeringer under standardmetoden

Banken anvender standardmetoden til opgørelse af kreditrisikoen på eksponeringer over for stat og offentlige myndigheder, detail Sverige, institutter og erhverv.

Eksponeringer for 1.854 mio. kr. opfylder kriterierne for SME, dvs. at banken kan reducere risikovægten på disse.

Eksponering fordelt på brancher (1.000 kr.):

	31.12.2020	Heraf SME
Stat og offentlige myndigheder	7.311.747	0
Bygge og anlæg	3.020	3.020
Ejendomshandel og udlejning	117.508	113.224
Finansiering og forsikring	762.738	189.847
Handel og transport	47.412	25.481
Industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed	2.648	2.648
Information og kommunikation	30.328	27.938
Kultur, fritid og anden service	683.094	340.374
Offentlig administration, sundhed og undervisning	957.008	944.738
Øvrigt erhverv	207.228	206.810
I alt	10.122.731	1.854.080

Banken har foretaget kreditreduktion på baggrund af finansielle sikkerheder for 174 mio. kr.

Eksponering dækket af sikkerheder (1.000 kr.):

	Finansielle sikkerheder
Stat	0
Regionale og lokale myndigheder	0
Institutter	0
Erhverv	173.691
Misligholdte	0
Kortsigtet kreditvurderinger	0
Andre poster	0
I alt	173.691

6.10 ECAI

Banken har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser konverteres til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en risikovægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko.

Banken anvender kreditvurderinger fra Standard & Poor's mod institutter.

Eksponeringer hvor der anvendes kreditvurderinger (1.000 kr.):	Eksponering inden risikovægtning	Eksponering efter risikovægtning
Institut	224.198	48.298
I alt	224.198	48.298

6.11 Eksponeringer under IRB-metoden

Banken har Finanstilsynets tilladelse til at anvende den avancerede IRB-metode til opgørelse af kreditrisikoen på detaileksponeringer i Danmark.

Detaileksponeringer opdeles i følgende undergrupper:

- Eksponeringer med pant i fast ejendom.
- Øvrige eksponeringer.

Krediteksponering ved misligholdelse (EAD, Exposure At Default) er et udtryk for, hvor stor kundens forpligtelse over for banken forventes at være ved misligholdelse. EAD tager således højde for, at kunden kan nå at udnytte et eventuelt trukket beløb på en kredit eller foretage overtræk på sine konti.

EAD under IRB metoden (1.000 kr.):	31.12.2020	Gennemsnit
Eksponering efter nedskrivninger og andre værdireguleringer	21.998.952	21.603.212
Nedskrivninger og andre værdireguleringer	67.100	66.191
Justering for konverteringsfaktorer	-1.190.514	-1.162.392
Eksponering ved misligholdelse, EAD	20.875.538	20.507.012

Note: Den gennemsnitlige EAD er beregnet som et simpelt gennemsnit af de kvartalsvise opgørelser af eksponeringen på eksponeringskategorien.

EAD fordelt på eksponeringsklasser (1.000 kr.):	31.12.2020	Gennemsnit
Eksponeringer med pant i fast ejendom	10.312.117	9.865.344
Øvrige eksponeringer	10.563.421	10.641.667
I alt	20.875.538	20.507.012

51 % af krediteksponeringen vedrører øvrige eksponeringer, dvs. eksponeringer der er dækket ved anden sikkerhed end pant i fast ejendom samt usikrede eksponeringer.

EAD fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):	PD i %	EAD
Misligholdte engagementer	100,00 %	125.616
1	23,36 %	61.355
2	5,55 %	399.558
3	2,54 %	332.659
4	1,35 %	1.239.955
5	0,88 %	1.755.343
6	0,45 %	2.909.397
7	0,32 %	3.395.690
8	0,14 %	3.881.849
9	0,10 %	3.315.235
10	0,07 %	3.458.884
I alt	1,14 %	20.875.538

Note: PD er her defineret som den PD for risikoklassen, der anvendes til beregningen af den samlede risikoeksponering ved opgørelsen af bankens solvens.

90 % af krediteksponeringen er placeret i risikoklasserne 5-10, hvor sandsynligheden for tab er lav.

Den eksponeringsvægtede gennemsnitlige LGD for eksponeringer med pant i fast ejendom udgør 23,3 %.

92 % af krediteksponeringen med pant i fast ejendom er placeret i risikoklasserne 5-10, hvor sandsynligheden for tab er lav.

Den eksponeringsvægtede gennemsnitlige LGD for øvrige eksponeringer udgør 32,3 %.

87 % af krediteksponeringen på øvrige eksponeringer er placeret i risikoklasser 5-10, hvor sandsynligheden for tab er lav.

Eksponeringer med pant i fast ejendom (1.000 kr.):	Gennemsnitlig risikovægt i %	EAD	Udlån og garantier	Udnyttede kredittilsagn
Misligholdte engagementer	176,1 %	53.839	39.052	1.771
1	143,4 %	18.868	16.311	1.646
2	86,2 %	176.489	165.917	8.804
3	56,3 %	89.467	84.718	5.290
4	37,8 %	455.680	415.349	52.808
5	28,6 %	728.778	619.120	147.645
6	17,9 %	1.287.941	1.021.167	362.149
7	14,1 %	1.793.721	1.400.358	534.152
8	7,6 %	2.050.436	1.559.080	667.689
9	5,7 %	2.082.841	1.661.106	571.563
10	4,3 %	1.574.055	1.112.192	627.925
I alt	14,8 %	10.312.117	8.094.369	2.981.442

Øvrige eksponeringer (1.000 kr.):	Gennemsnitlig risikovægt i %	EAD	Udlån og garantier	Udnyttede kredittilsagn
Misligholdte engagementer	125,8 %	71.776	44.971	1.882
1	87,3 %	42.486	31.821	4.111
2	39,2 %	223.069	208.432	9.770
3	33,6 %	243.192	230.514	10.256
4	30,4 %	784.275	715.758	72.989
5	22,3 %	1.026.564	878.750	163.112
6	24,6 %	1.621.456	1.111.907	576.221
7	12,8 %	1.601.969	1.283.577	354.235
8	12,3 %	1.831.413	1.179.743	736.644
9	7,4 %	1.232.394	897.808	372.622
10	9,2 %	1.884.828	763.828	1.271.528
I alt	17,6 %	10.563.421	7.347.108	3.573.370

Nedskrivninger og hensættelser på eksponeringer i 2020 stiger som følge af øgede nedskrivninger grundet COVID-19.

Værdireguleringer og forventet tab (1.000 kr.):	2020	2019	2018	2017	2016
<i>Nedskrivninger og hensættelser:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	22.586	20.134	22.908	24.200	24.287
Øvrige eksponeringer	44.514	42.259	48.283	41.922	43.509
I alt	67.100	62.393	71.191	66.123	67.796
<i>Forventet tab:</i>					
Eksponeringer med pant i fast ejendom	24.521	24.167	27.478	31.815	30.274
Øvrige eksponeringer	43.560	48.678	54.326	54.086	56.909
I alt	68.081	72.846	81.804	85.901	87.183

Note: Forventet tab er ikke direkte sammenligneligt med nedskrivninger og hensættelser, da forventet tab dækker det forventede tab de næste 12 måneder, mens nedskrivninger og hensættelser dækker ændringen i tabsforventningerne over hele eksponeringens løbetid opgjort på et givent tidspunkt. Forventet tab er beregnet på baggrund af de parameterestimater, der anvendes ved opgørelsen af den samlede risikoeksponering. Banken har ikke tilrettet de historiske tal efter implementeringen af en ny PD model i 2018.

6.12 Kapitalkrav kreditrisiko

Risikoeksponering fordelt på risikoklasser (1.000 kr.):	Risikoeksponering	Kapitalkrav
Stat	0	0
Regionale og lokale myndigheder	0	0
Institut	74.033	5.923
Erhverv	817.227	65.378
Misligholdte, erhverv	21.692	1.735
Misligholdte, Sverige	9.636	771
Aktier	244.925	19.594
Andre poster	507.464	40.597
Detail, Sverige	2.080.973	166.478
Detail, Danmark	3.386.363	270.909
<i>Eksponeringer med pant i fast ejendom</i>	<i>1.529.520</i>	<i>122.362</i>
<i>Øvrige eksponeringer</i>	<i>1.856.843</i>	<i>148.547</i>
I alt	7.142.313	571.385

7. Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er risiko for økonomiske tab for begge parter i en given transaktion. Det skyldes, at markedsværdien af handleerne ændrer sig over tid i takt med, at de underliggende markedsfaktorer ændrer sig, og disse kan over tid skifte mellem at have en positiv og negativ markedsværdi. Hvis en modpart går konkurs, og forretninger med modparten efter netting og realisation af modtagne sikkerheder har en positiv markedsværdi, vil det medføre et økonomisk tab for banken.

Banken har i sin kreditpolitik regler for håndtering af modpartsrisici. Brugen af afledte instrumenter er underlagt de almindelige bevillingsregler og kreditpolitikker. I engagementsovervågningen tages der højde for, at den beregnede eksponeringsværdi ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Når der indgås aftaler om finansielle kontrakter, sker der en løbende overvågning af disse i bankens overvågningssystem. Udnyttelsen af de bevilgede finansielle lines overvåges dagligt. Udover den daglige kontrol af om bevilgede lines er overholdt, sker der en løbende kontrol af, om bevilgede lines er udnyttet, og såfremt dette ikke er tilfældet, bliver lines enten slettet eller maksimum nedsat til det aktuelle behov.

Inden lines til finansielle modparter bevilges, foretages en grundig kreditvurdering af de finansielle modparter baseret på den enkelte modparts regnskaber. For udenlandske og større danske kreditinstitutter tages derudover i betragtning, hvordan kreditinstitutterne er ratede af internationale ratingbureauer som Standard & Poor's, Fitch eller Moody's.

Banken anvender til imødegåelse af modpartsrisikoen i videst muligt omfang netting- og rammeaftaler. Aftalerne er internationale ISDA Master Agreements, ofte med tilknyttede Credit Support Annex aftaler (CSA). I disse aftales det, at såfremt nettomarkedsværdien på indgåede finansielle kontrakter overstiger et fastsat maksimum, skal der stilles sikkerhed, der typisk vil være i form af kontant deponering.

Banken afvikler herudover sine indgåede forretninger via CLS-aftaler (Continuous Linked Settlement), VP Securities eller Euroclear, hvorved afviklingsrisici minimeres mest muligt. Når der afvikles gennem en CLS-clearingbank, elimineres afviklingsrisikoen på finansielle transaktioner, fordi udvekslingen af det købte og solgte først sker, når begge aktiver er modtaget af CLS-clearingbanken.

Banken anvender markedsværdien for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringens størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Banken anvender standardmetoden ved opgørelse af kapitalkravet for modpartsrisiko. Ved metoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige finansielle kontrakter.

I forbindelse med bankens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag tages der udgangspunkt i den samlede risikoeksponering for modpartsrisiko opgjort efter metoderne i CRR. Der holdes kapital svarende til 8 % af den samlede risikoeksponering samt et eventuelt tillæg ved overnormale risici.

Modpartsrisiko (1.000 kr.) :

Samlet risikoeksponering underlagt et CVA tillæg	45.926
CVA tillæg	7.435

8. Markedsrisiko

Lån & Spar påtager sig som et naturligt led i bankens aktiviteter markedsrisici. Markedsrisiko er overordnet defineret som risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer på de finansielle markeder. Markedsrisici er således en konsekvens af bankens åbne positioner i de finansielle markeder og kan opdeles i følgende typer:

- Renterisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i markedsrenterne.
- Aktierisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne.
- Valutarisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i valutakurserne.
- Kreditspændsrisiko: Risikoen for tab som følge af ændringer i markedets forventninger til afkastet.

Bankens aktiviteter vedrørende omsætning og positionstagning sker i relativt enkle markedsrelaterede produkter og foretages af bankens markedsafdeling. Hovedparten er obligationer, som kan refinansieres i Nationalbanken eller i en anden centralbank. Banken påtager sig også markedsrisici som et led i den finansielle styring til støtte for tilvejebringelsen af likviditet og den daglige styring heraf.

Banken er som følge af sine aktiviteter i Sverige eksponeret mod ændringer i SEK/DKK. Banken afdækker denne valutarisiko med valutaterminsforretninger.

8.1 Målsætning og politik for markedsrisiko

Banken ønsker at opnå det bedst mulige afkast under hensyntagen til:

- At der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik.
- At der primært er investeret i likvide danske børsnoterede værdipapirer.
- At den forventede markedsrisiko ikke væsentligt overstiger den forventede basisindtjening.
- At holde en høj etisk standard jf. bankens politik om etiske investeringer.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede politikker, rammer og principper for markedsrisici. Rammerne understøtter den overordnede risikoappetit og angiver specifikke grænser for hvor stor en risiko, som banken ønsker at påtage sig.

Markedsrisikopolitikken og rammerne danner grundlag for udarbejdelsen af skriftlige forretningsgange samt afstemnings- og kontrolprocedurer for de relevante forretningsområder.

8.2 Styring og overvågning af markedsrisiko

Opgørelse og overvågning af markedsrisikoområdet sker dagligt, det være sig både intra-day og end-of-day overvågning. Overvågningen sker ved hjælp af et risikostyringssystem, der kan håndtere de forskellige typer af finansielle instrumenter. Positioner, der overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres straks til direktionen. Såfremt positionerne overskrider direktionens samlede rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen.

Banken har fuldstændig funktionsadskillelse mellem udførende, kontrollerende og rapporterende enheder.

8.3 Rapportering

Bestyrelsen informeres minimum én gang hvert kvartal om bankens overordnede markedsrisiko. Rapportering til direktionen foretages på ugentlig basis eller oftere, hvis det skønnes nødvendigt, samt ved eventuelle overskridelser af de fastlagte beføjelser.

8.4 Renterisiko

Renterisiko er ændringen i nutidsværdien af fastforrentede fordringer ved ændring i markedsrenten.

De overvejende renterisici stammer fra aktiviteter, der involverer almindelige bankforretninger som ind- og udlån, handel og positionstagning i renterelaterede produkter og hidrører således primært fra bankens poster i handelsbeholdningen (værdipapirer mv.) samt poster uden for handelsbeholdningen (fastforrentede udlån mv.).

Bankens renterisiko opgøres på baggrund af varighedsmål. Bankens beholdning af konverterbare realkreditobligationer indgår i renterisikoen med den optionsjusterede varighed. Renterisikoen i valuta omregnes til danske kroner, og ved opgørelsen af nettorenterisikoen modregnes den negative renterisiko i den positive renterisiko.

Banken er, primært som følge af investeringer i obligationer, eksponeret for kurstab ved en rentestigning. Oversigten på næste side viser bankens beholdning i gældsinstrumenter, hvoraf det fremgår, at bankens beholdning af gældsinstrumenter primært er placeret i danske statsobligationer og realkreditobligationer.

Poster med markedsrisiko (1.000 kr.):	Beholdningsværdi før risikovægtning	Risikoeksponering	Kapitalkrav
Statsobligationer	942.944	-	-
Realkreditobligationer	4.232.289	-	-
Kreditobligationer	145	-	-
Andre gældsinstrumenter	-65.649	-	-
I alt	5.109.728	782.336	62.587

Oversigten nedenfor viser fordelingen af renterisikoen i varighedsbånd opgjort på den totale beholdning ved en rentestigning på 1 %-point (standard rentechok), som vurderes som en sandsynlig ændring i renteniveauet.

Renterisiko efter modificeret varighed (1.000 kr.):

0-12 mdr.	7.749
1-3,6 år	7.378
Over 3,6 år	22.075
I alt	37.202

Oversigten nedenfor viser fordelingen af renteeksponeringen fordelt på valuta. Som det fremgår, er bankens renterisiko hovedsageligt i DKK.

Renterisiko opdelt på valutaer med størst renterisiko (1.000 kr.):

DKK	45.176
EUR	-112
SEK	-7.862
Øvrige valutaer	0
I alt	37.202

Når den totale renterisiko er positiv, er det udtryk for et tab ved en rentestigning på 1 %-point. Udover obligationer og afledte finansielle instrumenter omfatter den totale renterisiko også renterisikoen på fastforrentede udlån og indlån, som regnskabsmæssigt måles til amortiseret kostpris efter første indregning, og hvor værdien derfor ikke påvirkes direkte af ændringer i renteniveauet. Den forventede direkte effekt på resultat og egenkapital ved en rentestigning på 1 %-point udgør 31.422 t.kr. før skat, hvilket svarer til renterisikoen på de aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi efter første indregning.

Banken foretager yderligere stresstest af renterisikoen inden for handelsbeholdningen. Disse stresstest indeholder rentechok, som ud over en parallelforskydning også indeholder rentestød og rentevip, som påvirker rentekurven forskelligt afhængig af varighed. Nedenfor er angivet

Varighedsbånd (1.000 kr.):	Beholdningsværdi før risikovægtning	Risikoeksponering	Kapitalreservation	Kapitalreservation ved twist af rentekurve i den korte ende med 2 %-point	Kapitalreservation ved twist af rentekurvens midterste del med 2 %-point	Kapitalreservation ved twist af rentekurve i den lange ende med 2 %-point
0-3 mdr.	3.374.840	212.551	17.004	34.008	17.004	17.004
3-6 mdr.	592.135	183.083	14.647	29.293	14.647	14.647
6-12 mdr.	398.582	59.107	4.729	9.457	4.729	4.729
1-3,6 år	532.519	185.202	14.816	14.816	29.632	14.816
3,6-5,7 år	102.595	58.517	4.681	4.681	9.363	4.681
Over 5,7 år	109.057	83.877	6.710	6.710	6.710	13.420
I alt	5.109.728	782.336	62.587	98.966	82.084	69.297

scenarier, hvor kurven parallelforskydes med 1 %-point og for rentechok på 2 %-point på forskellige dele af kurven. Banken vil have den største risiko ved en ændring af den korte del af rentekurven.

Renterisiko uden for handelsbeholdning

Bankens renterisiko uden for handelsbeholdningen består hovedsageligt af renterisiko på fastforrentede udlån. Renterisikoen beregnes som forskellen i nutidsværdien af ydelsen ved gældende rente og ved et rentechok.

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen opgøres løbende af bankens risikostyringssystem.

Banken har pr. 31. december 2020 en samlet renterisiko uden for handelsbeholdningen på 5.780 t.kr. beregnet ved en rentestigning på 1 %-point (standard rentechok).

8.5 Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for, at markedsværdien af en portefølje af aktier ændres. Oversigten nedenfor viser påvirkningen på bankens resultat og egenkapital ved et fald på 12 % af markedsværdien, der svarer til en middel negativ markedsudvikling. Denne risiko beregnes som nettoværdien af lange og korte positioner i aktier og aktiebaserede instrumenter. Aktiepositionerne er opgjort afhængig af, om de er i eller uden for handelsbeholdningen.

Aktierisiko (1.000 kr.):

Aktier i handelsbeholdningen	5.451
Aktier uden for handelsbeholdningen	14.570
I alt	20.021

Oversigten nedenfor viser bankens beholdning af aktier. Heraf fremgår det, at bankens andel af aktier i handelsbeholdningen ikke er væsentlig set i forhold til bankens justerede kapitalgrundlag. Det fremgår ligeledes af oversigten, hvorledes kapitalpåvirkningen vil være ved en svær negativ markedsudvikling, svarende til et fald i aktier og investere-

Aktierisiko (1.000 kr.):	Markedsværdi	Risiko-eksponering	Kapital-reservation	Kapital-reservation ved svær negativ markedsudvikling
Aktier i handelsbeholdningen	10.640	21.605	1.728	519
Kollektive investeringsforeninger	34.781	139.124	11.130	3.339
Aktier uden for handelsbeholdning	121.417	269.599	21.568	6.470
I alt	166.837	430.328	34.426	10.328

ringsforeninger på 30 %. Effekten vil også have en negativ betydning på bankens resultat og kapitalgrundlag svarende til ca. 50.051 t.kr.

Aktier uden for handelsbeholdningen

Aktier uden for handelsbeholdningen er kendetegnet ved, at de ikke er erhvervet med handelshensigt. Banken har, som følge af samarbejde med andre pengeinstitutter, aktier i flere sektorselskaber. Sektorselskaberne har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for eksempelvis betalingsformidling og it. Deltagelse i sektorselskaber er en nødvendighed for at drive bankens virksomhed.

Aktier, der kapitalmæssigt anses for ikke at indgå i handelsbeholdningen, måles til dagsværdi, og eventuelle værdireguleringer indregnes over resultatopgørelsen. Der er tale om unoterede aktier, hvor dagsværdien opgøres efter almindelige værdiansættelsesmetoder. For visse sektorselskaber omfordeles aktierne periodisk, så det enkelte pengeinstituts aktiebeholdning svarer til den relative andel af forretningsomfanget med sektorselskabet. For disse aktier opgøres dagsværdien på grundlag af den kurs, som det er aftalt, der skal anvendes ved omfordeling af aktierne.

Aktier uden for handelsbeholdningen (1.000 kr.):

Primo	118.573
Tilgang ved køb	204
Urealiseret gevinst/tab	1
Realiseret gevinst/tab	5.886
Afgang ved salg	-3.248
Ultimo	121.417

Urealiserede gevinster/tab medregnes i den egentlige kernekapital.

8.6 Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tab på positioner i udenlandsk valuta som følge af ændringer i valutakurser. Bankens aktiviteter omfatter udlån og indlån i andre valutaer end danske kroner, herunder særligt udlån i svenske kroner. Herudover er banken eksponeret for udsving i udenlandsk valuta som følge af sine handelsaktiviteter.

Valutarisikoen i banken opgøres efter principperne i Valutaindikator 1 og 2 i henhold til Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse.

Valutaindikator 1 opgøres som den største numeriske værdi af summen af nettotilgodehavender (lang position) eller summen af nettogæld (kort position) for hver valuta opgjort i danske kroner.

Valutaindikator 2 beregnes som et samlet tal, hvor der tages højde for, hvor meget de enkelte valutaer, der indgår

i målet, har svinget i forhold til hinanden og i forhold til danske kroner.

Eksponeringen i de forskellige valutaer afdækkes løbende, og banken har derfor kun en mindre nettoeksponering i udenlandsk valuta. Banken sikrer regnskabsmæssigt valutaomregningsrisikoen som følge af nettoinvesteringen i Lån & Spar Sverige ved indgåelse af valutaterminforretninger.

Valutarisiko (1.000 kr.):

Valutakursindikator 1	64.972
Valutakursindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag	3,4 %
Valutakursindikator 2	263
Valutakursindikator 2 i procent af kernekapital efter fradrag	0,0 %

8.7 Kreditspændsrisiko

Kreditspændsrisikoen er risikoen for, at kreditspændet (merrenten) på f.eks. realkreditobligationer ændres i forhold til statsobligationer. Størrelsen af kreditspændet er typisk afhængig af udstederens kreditværdighed og obligationens likviditet. Tab som følge af kreditspændrisici kan opstå, hvis kreditspændene viser, at kursen på f.eks. realkreditobligationer falder mere end kursen på statsobligationer, når renten stiger eller i perioder med finansiell turbulens.

En udvidelse af kreditspændet er en væsentlig risiko for banken, og banken har fastsat grænser for kreditspændsrisikoen.

Kreditspændsrisikoen opgøres løbende og rapporteres på samme vis som de øvrige markedsrisici. Banken har pr. 31. december 2020 opgjort kreditspændsrisikoen til 33,7 mio. kr. Bankens ramme for kreditspændsrisikoen er fastsat til 40 mio. kr., og banken har afsat hele rammen i solvensbehovet.

Poster med markedsrisiko (1.000 kr.):

	Generel risiko	Specifik risiko	Risiko-eksponering	Kapitalkrav
Gældsinstrumenter	532.751	249.585	782.336	62.587
Aktier	10.640	10.966	21.605	1.728
Kollektive investeringsordninger	139.124	-	139.124	11.130
Valutaposition	64.972	-	64.972	5.198
I alt	747.487	260.551	1.008.038	80.643

8.8 Kapitalkrav markedsrisiko

Banken benytter ved opgørelse af kapitalkravet for markedsrisiko standardmetoden i henhold til reglerne i kapitaldækningsbekendtgørelsen. Ved beregning af kapitalkravet skelnes der mellem generel og specifik risiko samt mellem poster i og uden for handelsbeholdningen.

9. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisici er overordnet set risikoen for, at banken ikke har likviditet til at opfylde sine løbende betalingsforpligtelser til tiden. I Lån & Spar er likviditetssituationen præget af indlånsoverskud.

Det lovmæssige krav til likviditet er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013 (CRR) samt Europa-Kommissionens delegerede retsakt 2015/61. Lovgivningen stiller krav om en Liquidity Coverage Ratio (LCR) på mindst 100 %.

Det fremgår af nedenstående figur, at banken gennem 2020 har haft en betydelig likviditetsoverdækning i forhold til LCR-kravet. LCR-værdien af likviditetsbufferen udgør

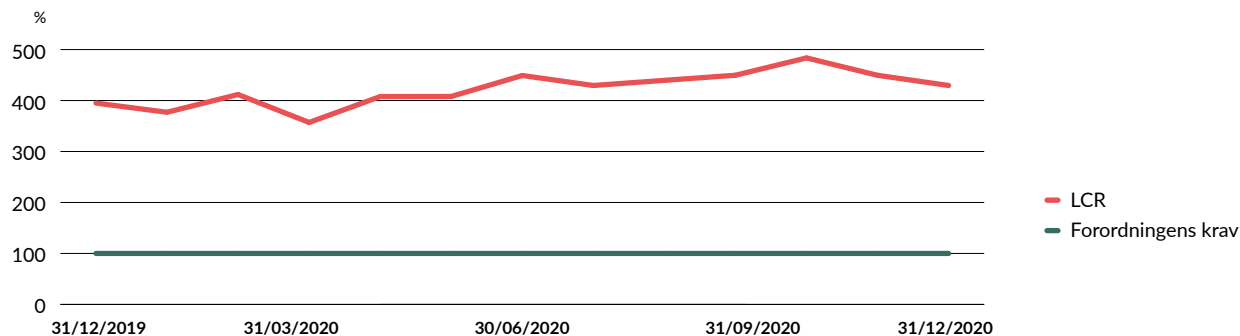
ved årets ultimo 11.948,7 mio. kr. og det netto stressede outflow er opgjort til 2.782,2 mio. kr., svarende til en LCR på 429,5 %. Banken har tilsvarende i 2020 haft en pæn likviditetsoverdækning i forhold til Tilsynsdiamantens likviditetspejlemærke, der skal være større end 100 %. Værdien af likviditetspejlemærket udgør ved årets ultimo 436,5 %.

9.1 Målsætning og politik for styring af likviditetsrisici

Banken har som målsætning til enhver tid at have en betryggende margin til LCR-kravet samt opfyldelse af Tilsynsdiamantens likviditetskrav.

LCR-LIKVIDITETSKRAV

Bestyrelsen har gennem likviditetspolitikken, direktionens instruks og beredskabsplaner fastsat rammer for hvor store likviditetsrisici, som banken ønsker at pådrage sig. Beredskabsplanerne er med til at sikre, at banken har effektive procedurer og arbejdsgange i forbindelse med eventuelle negative eller kritiske likviditetssituationer.

For at sikre funding i krisituationer, har banken udarbejdet en beredskabsplan, som træder i kraft under givne forudsætninger. Og derudover holdes en likviditetsbuffer bestående af likvide værdipapirer med en høj kreditvurdering, som kan sælges eller anvendes som sikkerhed i fundingaktiviteter.

9.2 Risikomåling og rapportering af likviditetsrisici

Banken har implementeret flere forskellige interne modeller til at estimere det fremadrettede likviditetsbehov. Modellerne tager udgangspunkt i det foreliggende budget, men også i de historiske kendte likviditetstræk. Derudover foretages forskellige stress af likviditetssituationen.

Disse redskaber, sammen med en detaljeret rapportering, benyttes i bankens likviditetsudvalg, der mødes regelmæssigt og gennemgår såvel den kortsigtede som den langsigtede likviditetssituation.

Bestyrelsen modtager detaljeret rapportering om bankens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation ved hvert møde.

Bankens risikostyringsfunktion har ansvaret for at overvåge og rapportere, at bankens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer. Bankens økonomiafdeling har ansvaret for at udarbejde stresstest og andre likviditetsanalyser. Der rapporteres dagligt til direktionen om bankens balance- og likviditetssituation og herigennem likviditetsberedskabet.

9.3 Stresstest af bankens likviditetsbeholdning

Banken foretager likviditetsstresstest med henblik på at vurdere niveauet af den aktuelle likviditetsrisiko og sikre, at banken har en passende reaktionstid i en potentiel krisituation. Stresstestene gennemføres månedligt. Likviditetsstresstestene dækker 12 måneder frem.

Stresstestene gennemføres ved at opstille scenarier, der alt andet lige vil påvirke likviditeten negativt i forhold til normalsituationen. Effekten på likviditetskrav og likviditetsbuffer opgøres for hvert scenarie isoleret set og uden hensyntagen til eventuelle handlinger, som banken måtte foretage, hvis det enkelte scenarie indtræffer.

De forskellige scenarier omfatter både generelle markeds kriser og bankspecifikke scenarier. I stresstestene indgår områder som hurtigt fald i bankens indlån, større træk på uudnyttede kreditter, fald i værdien af aktier og obligationer, ingen pengemarkedsforretninger ved udløb m.m.

9.4 Net stable funding ratio

LCR-kravet er et kortsigtet likviditetskrav. I forbindelse med implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 876/2019 (CRR2) indføres der et langsigtet likviditetskrav kaldet net stable funding ratio (NSFR), der skal sikre, at institutterne benytter sig af en tilstrækkelig stabil og langsigtet funding. Likviditetskravet vil være gældende fra juni 2021.

I opgørelsen af NSFR vil tidshorizonten blive 1 år. NSFR opgøres som den tilgængelige stabile finansiering i forhold til den krævede stabile finansiering. Kravet vil være en NSFR på mindst 100 %. Baseret på foreløbige beregninger vurderer banken, at det kommende NSFR krav vil være overholdt.

9.5 Behæftede og ubehæftede aktiver

Banken har forholdsmæssigt få behæftede aktiver. Banken deponerer obligationer til sikkerhed for den daglige clearing i Nationalbanken.

I forbindelse med derivathandler stiller banken sikkerhed i form af kontantbeløb hos de enkelte modparter.

Derudover stiller banken kontanter til sikkerhed ved clearing af værdipapirhandel.

Oplysninger om behæftede og ubehæftede aktiver fremgår af nedenstående tabel.

Behæftede og ubehæftede aktiver (1.000 kr.):	Behæftede aktiver		Ubehæftede aktiver	
	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
Aktiver	86.609	0	27.322.285	0
Aktier	0	0	180.515	180.515
Obligationer	10.009	10.009	5.168.383	5.168.383
heraf dækkede obligationer	0	0	4.232.017	4.232.017
heraf værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0	0	0
heraf udstedt af offentlig forvaltning	10.009	10.009	936.225	936.225
heraf udstedt af finansielle selskaber	0	0	4.232.017	4.232.017
heraf udstedt af ikke-finansielle selskaber	0	0	141	141
Andre aktier	0	0	587.210	0

Oplysninger om behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse og tilknyttede forpligtelser fremgår af nedenstående tabel.

Behæftede aktiver og modtaget sikkerhedsstillelse (1.000 kr.):	Modsvarende forpligtelser, eventualforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtagne sikkerheder og egne udstedte obligationer, bortset fra dækkede værdipapirer med sikkerhed i aktiver
Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	76.616	86.609
I alt	76.616	86.609

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse fremgår af nedenstående tabel.

Modtaget sikkerhedsstillelse (1.000 kr.):	Dagsværdi af behæftede modtagne sikkerheder eller egne udstedte obligationer	Dagsværdi af modtagne sikkerheder eller egne udstedte gældsinstrumenter
Sikkerheder	0	0
Lån på anfordring	0	0
Aktier	0	0
Obligationer	0	0
heraf dækkede obligationer	0	0
heraf værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0
heraf udstedt af offentlig forvaltning og service	0	0
heraf udstedt af finansielle selskaber	0	0
heraf udstedt af ikke-finansielle selskaber	0	0
Lån og forskud, bortset fra lån på anfordring	0	0
Andre modtagne sikkerheder	0	0
Egne udstedte obligationer, bortset fra egne dækkede obligationer eller værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0
Samlede aktiver, modtagne sikkerheder og egne udstedte obligationer	86.609	0

10. Gearingsgrad

For at modvirke risikoen for overdreven gearing i tider med økonomisk opgang, er der i kapitaldækningsreglerne fastsat beregningsprincipper for et simpelt gearingsmål, som skal virke som bagstopper for de risikobaserede kapitalkrav. Gearingen beregnes som kernekapitalen i forhold til den uvægtede eksponeringsværdi. Gearingsgraden blev i denne form introduceret i CRR som et mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være.

I CRR stilles der krav til, at gearingsgraden offentliggøres sammen med relevant information omkring udviklingen i gearingsgraden. I forbindelse med implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 876/2019 (CRR2) indføres der et krav til gearingsgraden på minimum 3 %, som vil være gældende fra juni 2021.

Gearingsgraden pr. 31. december 2020 er 6,1 %. Banken har i sin politik for overdreven gearing defineret en målsætning om, at gearingen ikke må blive mindre end 5,0 %.

Bestyrelsen har instrueret direktionen i at tilsikre, at Lån & Spar har forsvarlige processer og metoder til identifikation, styring og overvågning af bankens gearingsrisiko, opgjort som kernekapitalen i forhold til aktiver og garantier. Direktionen er ansvarlig for at følge udviklingen i bankens risiko for overdreven gearing, herunder skal direktionen rapportere til bestyrelsen om udviklingen i bankens gearingsrisiko.

I Lån & Spars interne politikker på kredit-, markeds- og likviditetsområdet er der således opsat kvantitative mål, der begrænser omfanget af de gearingsrisici, som banken er villig til at påtage sig.

Opgørelse af eksponeringer (1.000 kr.):

<i>Uvægtede eksponeringer:</i>	
Aktiver i alt	27.425.637
Justeringer vedrørende derivater	41.233
Justeringer vedrørende ikke-balanceførte poster	4.234.612
Øvrige justeringer, herunder justeringen af kernekapitalen	-105.247
Uvægtede eksponeringer i alt	31.596.236

Eksponeringer på balancen, dog uden derivater:

Balanceposter, bortset fra poster vedrørende derivater, dog inkl. sikkerhedsstillelse	27.421.310
Aktiver fratrukket i beregningen af kernekapitalen	-105.247
Eksponeringer på balancen, dog uden derivater, i alt	27.316.063

Eksponeringer vedrørende derivater:

Derivater til markedsværdi	4.327
Tillæg for Mark-to-Market metoden	41.233
Eksponeringer vedrørende derivater i alt	45.561

Ikke-balanceførte eksponeringer:

Bruttoværdi af ikke-balanceførte poster	13.519.589
Justeringer ved omdannelse til kreditækvivalente beløb	-9.284.977
Ikke-balanceførte poster i alt	4.234.612

Kapital og totale eksponeringer:

Kernekapital	1.933.700
Totale eksponeringer	31.596.236
Gearingsgrad	6,1%

Opdeling af eksponeringer på balancen (1.000 kr.):

Balanceposter, bortset fra poster vedrørende derivater, dog inkl. sikkerhedsstillelse	27.421.310
- heraf eksponeringer i handelsbeholdningen	5.262.953
- heraf eksponeringer uden for handelsbeholdningen	22.158.357
- heraf vedrørende dækkede obligationer	0
- heraf eksponeringer mod stater	7.311.747
- heraf eksponeringer mod institutter	275.388
- heraf ejendoms eksponeringer	3.222.978
- heraf eksponeringer mod detail	9.463.215
- heraf eksponeringer mod erhverv	1.024.789
- heraf eksponeringer i default	91.195
- heraf øvrige eksponeringer	769.046

11. Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for direkte eller indirekte tab forårsaget af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne begivenheder inklusive retlige risici.

Operationelle risici forbindes ofte med enkeltstående hændelser, såsom manglende overholdelse af forretningsgange eller arbejdsbeskrivelser, fejl eller nedbrud i den tekniske infrastruktur, kriminelle handlinger, brand-, vand- eller stormskader samt retssager.

11.1 Politik for styring af operationel risiko

Det er bankens politik at begrænse de operationelle risici under hensyntagen til de omkostninger, som er forbundet hermed. Derudover har banken politikker om it-sikkerhed, kontroller, forsikring og compliance, der også understøtter den operationelle risikostyring.

Banken styrer operationel risiko på tværs af banken gennem et system af omfattende procedurer, handlingsplaner og forretningsgange, der har til formål at minimere antallet samt begrænse omfanget af de operationelle hændelser, der kan medføre tab. Processer, handlingsplaner og forretningsgange forbedres løbende baseret på egne og andres erfaringer. En af metoderne til at opnå dette er at adskille udførende og kontrollerende enheder.

Udvalg for operationel risiko

Udvalget for operationel risiko er et internt udvalg, som organisatorisk er placeret under direktionen, bestående af

ledende medarbejdere fra relevante afdelinger. Udvalget har ansvaret for at overvåge bankens operationelle risici samt iværksættelse af nødvendige tiltag til nedbringelse af de operationelle risici via politikker og retningslinjer for operationel risiko.

Risikostyring

Risikostyring er en central enhed under den risikoansvarlige, som er ansvarlig for bankens overvågning af kredit-, markeds-, likviditets- og operationel risiko, herunder overvågning af de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer samt overholdelse af direktionens videredelegerede beføjelser. Afdeling for risikostyring foretager mindst én gang årligt rapportering af det samlede risikobillede af banken. Derudover modtager bankens ledelse og bestyrelse hvert kvartal rapportering på de enkelte delområder. Den risikoansvarlige refererer direkte til direktionen.

Compliance

Compliance har til opgave at overvåge risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af finansiel lovgivning samt bankens interne retningslinjer. Compliance refererer direkte til direktionen. Compliance leverer derudover en rapport til bestyrelsen minimum én gang om året.

Hvidvaskansvarlig

Banken skal i henhold til Hvidvaskloven udpege en hvidvaskansvarlig, der skal identificere og vurdere risikoen for, at banken bliver misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Den hvidvaskansvarlige refererer til direktionen. Ban-

kens ansatte har ved mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering pligt til at overvåge og undersøge baggrunden for og formålet med transaktioner og aktiviteter. Bankens overvågning understøttes af overvågningssystemer. Den hvidvaskansvarlige kontrollerer løbende overvågningen, og resultaterne rapporteres regelmæssigt til direktionen. Hvidvaskafdelingen underretter SØIK om mistænkelige transaktioner.

Udvalg for GDPR

Udvalget for GDPR er et internt udvalg bestående af ledere fra relevante afdelinger. Udvalget har ansvaret for at sikre at banken overholder politikker og retningslinjer for GDPR.

Intern revision

Intern revision er en selvstændig stabsfunktion, der er oprettet af bankens bestyrelse i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om gennemførelse af revision i finansielle virksomheder. Intern revision udfører blandt andet revision af bankens systemer og interne kontroller, bogholderi og regnskabsvæsen, årsregnskab m.m.

It-sikkerhed

It-forsyningen er et væsentligt element i operationel risiko. Bankens arbejde med it-strategi og it-sikkerhed tager udgangspunkt i lovgivningsmæssige forhold. Hele it-området er beskrevet system for system, og der er foretaget en risikovurdering af samtlige systemer.

Der er udarbejdet beredskabsplaner og nødplaner, der har til hensigt at sikre it-driften trods eventuelle kritiske begivenheder. Endvidere er alle væsentlige systemer dubleret, således at risikoen for nedbrud minimeres.

Outsourcing-leverandører på it-området kontrolleres løbende, og det er sikret, at leverandørerne lever op til bankens it-sikkerhedspolitik.

Nye produkter

Ved introduktionen af nye produkter skal der bl.a. foretages en risikoanalyse. I risikoanalysen skal kreditrisici, markedsrisici og operationelle risici vurderes samt påvirkningen på bankens solvens. Den risikoansvarlige og den complianceansvarlige skal deltage - eller som minimum høres - i forbindelse med udvikling og godkendelse af nye produkter.

Beslutningen om introduktionen af nye produkter, der kan medføre væsentlige nye eller ændrede risici for banken eller bankens kunder, skal foretages af bestyrelsen.

11.2 Måling og kontrol af operationelle risici

Banken gennemfører årligt en identifikation af operationelle risici i de enkelte forretningsområder. Herefter foretages i samarbejde med de enkelte områder en vurdering af hver enkelt risikotypes potentielle effekt på bankens regnskab.

Derudover har banken iværksat et system, som skal sikre, at alle operationelle hændelser bliver indberettet. Bankens opsamler data og benytter denne viden sammen med det ovenfor nævnte til at vurdere, om der skal ske ændringer i bankens rammer og forretningsgange for at imødegå disse risici.

I banken registreres alle operationelle hændelser, der overstiger 10.000 kr. Der rapporteres halvårligt til direktionen og bestyrelsen om typen og størrelsen af de operationelle hændelser.

Operationelle hændelser, der overstiger 500.000 kr. rapporteres til direktionen ved førstkommande lejlighed, mens operationelle hændelser over 1 mio. kr. rapporteres til bestyrelsen ved førstkommande bestyrelsesmøde.

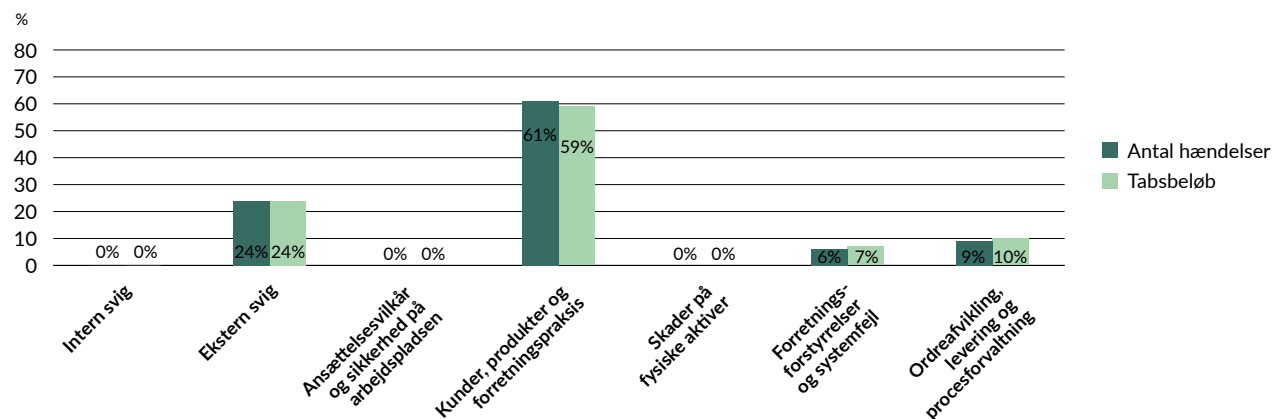
Nedenstående figur viser fordelingen af antallet og tabsbeløbet for de indberettede operationelle hændelser i 2020.

Af figuren fremgår det, at hovedparten af antallet af de operationelle hændelser skyldes ekstern svig (24 %) samt kunder, produkter og forretningspraksis (61 %).

De operationelle hændelser vedrørende kunder, produkter og forretningspraksis dækker hovedsageligt over hændelser i forbindelse med realkreditfinansiering.

Sagerne omkring ekstern svig vedrører primært netbanksindbrud. Bankens har i 2020 kunne konstatere, at svindlerne i gennemsnit har fået færre penge ud af deres forsøg.

OPERATIONELLE HÆNDELSER

11.3 Cyberrisiko

Truslen om cyberangreb imod Danmark og landets institutioner og virksomheder er høj, og angrebene bliver stadig mere avancerede. Dette trusselsbillede udgør en betydelig risiko for den finansielle sektor, som er et naturligt mål for cyberkriminalitet. Den løbende digitalisering er medvirkende til at øge risikoen for cyberkriminalitet, og derfor lægger banken stor vægt på at tænke it-sikkerhed ind i alle processer og systemer.

Bankens arbejde med it-strategi og it-sikkerhed tager udgangspunkt i lovgivningsmæssige forhold og en løbende risikovurdering af samtlige systemer. Banken anvender en scenariebaseret risikotilgang, hvor forskellige cyberrelaterede scenarier risikovurderes årligt. Ved vurdering af særlig høj risiko udarbejdes der målrettede handlingsplaner med henblik på at nedbringe risikoen, og ledelsen følger regelmæssigt op på handlingsplanerne.

I 2020 har banken udarbejdet en treårig plan for styrkelsen af it-sikkerheden, som bl.a. omfatter gennemførelse af kampanjer og træning af medarbejdere med henblik på at skærpe opmærksomhed og beredskab i forhold til mulige cyberangreb. Der er i den forbindelse gennemført test og træning af medarbejderne i årets løb.

I forbindelse med COVID-19 har banken desuden haft særligt fokus på at sikre it-sikkerheden i bankens systemer i forbindelse med omfattende hjemmearbejde. Derudover implementeres der et nyt arbejdspladskoncept, der yderligere skal styrke bankens forsvar mod særlige typer af cyberangreb.

Banken har yderligere styrket samarbejdet med Skandinavisk Data Center A/S (SDC), der er bankens datacentral, om den fortsatte opdatering og test af driftssystemer, kort- og netbank-løsninger. Endvidere er banken repræsenteret i Finans Danmarks cyberpolitiske udvalg.

Der er udarbejdet beredskabsplaner og nødplaner, der har til hensigt at sikre it-driften ved eventuelle kritiske begivenheder.

11.4 Kapitalkrav operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal banken kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Banken anvender basisindikatormetoden til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Denne opgøres som 15 % af basisindikatoren, hvor basisindikatoren defineres som et treårigt gennemsnit af summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

Operationelle hændelser, der resulterer i kredittab, er en del af kreditrisikobetraktningen, og eventuelle kapitalkrav herfor medtages under kreditrisikoreservationen.

Pr. 31. december 2020 udgør kapitalkravet for operationel risiko 122,2 mio. kr.

12. Aflønningspolitik

Bestyrelsen har vedtaget en aflønningspolitik, der er godkendt af generalforsamlingen.

Formålet med aflønningspolitikken er, at principperne for tildeling af løn er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring. Herunder er formålet, at lønnen er i overensstemmelse med bankens strategi, værdier og mål.

Bestyrelsen har nedsat et aflønningsudvalg, der består af hele bestyrelsen.

Aflønning af bestyrelsen, direktionen og væsentlige risikotagere er baseret på en fast løn og følger bankens generelle aflønningspolitik, der kan læses på bankens hjemmeside, lsb.dk/loenpolitik_2020.

Der henvises til Årsrapporten 2020 note 45 vedrørende kvantitative oplysninger om aflønning.

Ingen personer i banken har en løn på over 1 mio. euro i regnskabsåret.

13. Risikoerklæring

Lån & Spar er en dansk bank med rådgivningscentre i de større byer, der har en større koncentration af uddannelsesinstitutioner for mellemlange og lange videregående uddannelser.

På privatkundeområdet i Danmark er bankens primære kundegrundlag privatpersoner med tilknytning til bankens loyalitetsbanker. Disse er overvejende kendetegnet ved at have en mellemlang eller lang videregående uddannelse og/eller beskæftigelse inden for den offentlige sektor, hvor jobsikkerheden er forholdsvis høj. I Sverige er bankens primære kunde grupper privatpersoner. På erhvervsområdet er bankens primære kundegrundlag foreninger og organisationer, selvstændigt erhvervsdrivende inden for de liberale erhverv, forsyningsvirksomheder, kommuner samt finansielle investorer.

Lån & Spar ønsker – udover bankprodukter – at tilbyde såvel danske privat- som erhvervs kunder et bredt sortiment af realkredit-, kapitalforvaltnings-, investerings-, pensions- og forsikringsprodukter. Lån & Spar er endvidere aktive på kredittkortområdet, primært gennem samarbejdet med loyalitetsbankerne.

Lån & Spars risikoprofil er afgrænset til kunder og produkter med begrænset risiko og lav kompleksitet, og indtjeningen skal afspejle den risiko og kapitalbinding, som er forbundet med bankens aktiviteter. Væksten skal ske i et passende tempo, som sikrer, at risikostyringen sker på forsvarlig og betryggende vis. Risikospredningen skal være forsvarlig.

Banken ønsker især ikke for stor koncentration på enkeltkunder og risikofyldte brancher.

Lån & Spar skal have et passende robust kapitalgrundlag, som understøtter forretningsmodellen og sikrer den fornødne handlefrihed på ethvert tidspunkt i en konjunkturcyklus. Bankens fastsatte kapitalmålsætning, som skal sikre, at bankens overdækning af kapital overstiger søjle 1 kravet (8 %-kravet) plus søjle 2 kravet (solvenstillægget) tillagt det kombinerede kapitalbufferkrav, NEP-kravet (som ikke er dækket af egentlig NEP-udstedelser) samt effekten af et hårdt stress. Pr. 31. december 2020 udgør bankens overdækning 8,3 %-point i forhold til solvensbehovet, det kombinerede bufferkrav og NEP-kravet (som ikke er dækket af egentlig NEP-udstedelser).

Likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig. Det er Lån & Spars målsætning, at kundeindlån i al overvejende grad skal finansiere kundeudlån, så bankens afhængighed af ekstern funding er så minimal som mulig.

Bankens absolutte risikotolerance kan afspejles ved Finanstilsynets tilsynsdiamant og den kapitalmæssige overdækning.

Tilsynsdiamanten:	31.12.2020	Grænseværdi
Store eksponeringer	43,2 %	Mindre end 175 %
Udlånsvækst	2,2 %	Mindre end 20 %
Ejendomseksponering	0,4 %	Mindre end 25 %
Stabil funding	0,5	Mindre end 1
Likviditetspejlemærke	436,5 %	Større end 100 %

Kapitalmæssig overdækning:	31.12.2020
Kapitalprocent	21,0 %
Egentlig kernekapitalprocent	20,0 %
Kernekapitalprocent	20,0 %
Solvensbehov	9,9 %
Kombinerede bufferkrav	2,5 %
NEP-krav*	0,3 %

* Som ikke er dækket af egentlig NEP-udstedelser.

En gennemgang af forretningsmodellen og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser. En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker.

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering, herunder opfølgning på lovgivningens og ledelsesmæssige risikorammer.

Rapporteringen til direktionen og øvrige relevante interessenter foretages efter faste retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle de væsentlige risikoområder.

Det er bestyrelsens vurdering, at bankens aktiviteter holder sig inden for den valgte forretningsmodel, risikoprofil og risikotolerance. Det er ligeledes bestyrelsens vurdering, at risikostyringen i Lån & Spar sker på betryggende vis, herunder at systemer, processer og kompetencer i relation til risikostyring afspejler bankens forretningsmodel, risikoprofil og risikotolerance.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af bankens direktion, intern revision, den risikoansvarlige og den compliance-ansvarlige samt på grundlag af eventuelle af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

Bestyrelsen har dags dato behandlet og godkendt risikoreporteringen 2020.

Oplysninger vedrørende ledelsessystemer, jf. CRR artikel 435 stk. 2, fremgår af årsrapporten og bankens hjemmeside.

København, den 8. februar 2021

Direktionen

John Christiansen
Adm. direktør

Jesper Schiøler
Bankdirektør

Bestyrelsen

Anders Bondo Christensen
(Formand)

Claus Oxfeldt
(1. næstformand)

Lars Qvistgaard
(2. næstformand)

Jørn Rise Andersen

Arne Grevsen

Henrik Horup

Anni Pilgaard

Anne Mette Toftegaard

Carsten Mærsk Clausen

Klaus Jespersen

Karsten Poul Jørgensen

Susan Broager Steffensen

Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
DK-1200 København K

CVR-nr.: 13 53 85 30